

Timofej Vodička se napil

červeného vína a zasakroval .Trpaslík sem a trpaslík tam.To snad není vůbec možné.Ten Bolzano byl úplný blázen a pokud ho ten Cantor opravdu četl tak důkladně ,již se nedivím ,že skončil v sanatoriu.Pro dnešek končím ,ale zítra jdu za tím Rosůlkem. Vždyť ten Kalivoda tady uveřejnil cosi úplně bláznivého a vůbec se mi nezdá, že by něco takového mohl kdy ten Bolzano napsat , ale snad si to jenom vymyslel ten chorý Cantor...

Timofej Vodička nebyl žádný matematik a dokonce ani žádný vědec v pravém slova smyslu. Před mnoha lety sice opravdu několik let studoval fyziku, ale když si uvědomil, že není génius, raději toho nechal, než, jak říkal,aby se pinožil jako nějaká pomocná síla v nějakém rádoby výzkumném ústavu. A tak se nakonec dopinožil až k tomu, že provozoval antikvariát a navíc ještě po večerech a v každé volné chvíli sepisoval vědecko fantastická povídky .Psal ledacos a nejenom sci-fi, ale nic se mu za ta léta nepodařilo udat na nakladatelském trhu a ani on sám se tomu již moc nepodivoval, neboť jeho povídky mohly opravdu sotva dosáhnout vysokých nákladů a také vysokých zisků-Ale Timofej si psal vlastně pro sebe a již si ze svých neúspěchů ani moc nedělal, i když pochopitelně každého úspěšnějšího spisovatele zahrnoval nadávkami a sprostotami a dokonce na ně psal i posměšné pamflety. Sem tam si přivydělával psaním pornografických povídek a zde byl ovšem velice úspěšný,ale

nikdo nevěděl, že si čte něco právě od něho. protože psal pod různými pseudonymy a to dokonce ženskými. Přezdívek měl opravdu hodně a často vystupoval jako bývalá pornohvězda anebo bývalý transvestita a tak podobně. Většinu přetvářel do porno podoby uznávaná díla sci-fi a tak se mu podařilo zvesela vytvořit Ulsyssa Pět ,kde virtuálně souložili palubní počítače a také v jedné povídce vytvořil perverzní černou díru znásilňující paralelní vesmíry. Poslední dobou se ale také pustil do psaní detektivek a politických thrillerů-právě měl rozepsaný román Dva Papeži, pojednávající o skutečných důvodech odstoupení papeže Benedikta. V jeho vysvětlení objevil se i Plotinos a sám papež musel odstoupit z čistě spekulativních důvodů ,jež mu přineslo jeho vlastní rozumování nad Enneadami. Samozřejmě Timofejovo alter ego spisovatel Ijon Tichý dostává se do problémů a musí unikat vatikánským nohsledům.

Druhého dne stál i s přítelem Karlem Jahodou před dveřmi kanceláře Dr.Rosůlka. Jahoda pošeptal Vodičkovi“.Tak máš co jsi chtěl a mám u tebe sedmičku červeného“.Potom zmizel Vodička z Jahodova pohledu ,neboť pohltila jej učená atmosféra pracovny Dr.Rosůlka, který se pochopitelně tvářil nadšeně a dlouho se Vodičky přeptával na různé životní banality, o nichž snad ani spolu nehovoří ženské v cukrárnách. Když to měli za sebou, přišla řeč na Kalivodu.

„Ano Timofeji, musím ti říci, že poslední léta mého asistování u Dr. Kalivody pro mne nebyla jednoduchá. Jistě, své učitelské povinnosti zvládal výtečně a dokonce se mi zdálo, že tu a tam projevuje i jistou shovívavost k lemplům, ale jistěže to nepřeháněl, ale to by snad ani nebylo to nejhorší. Hrůza přišla s Cantorem a Bolzanem. Ale je to tak. Nekývej hlavou, nebyl jsi u toho Timofeji. Ty množiny ho úplně posedly. Ano množiny a množina a zase množiny a tak dále a tak dále a také začal přednášet o Bolzanovi a měl i speciální seminář Paradoxy

nekonečna. Hrůza. Já má musel shánět podklady a také jsem mu musel přepisovat na počítači Bolzanovu rukopisnou pozůstalost, kterou tady pro tebe na disketě mám. To ovšem nemusíš Kalivodovi říkat, pokud ho navštívíš...”

Zatímco probíhal tento bezpochyby zajímavý rozhovor mezi Timofejem Vodičkou a Dr. Rosůlkem, probíhaly na jiných časových rovinách či planinách daleko důsažnější a nutno podotknout i daleko zajímavější dialogy.

Jelikož tady byly Cantorovy deníky je jisto, že je tedy musel někdo napsat a že tedy nutně musel jejich napsání předcházet nějaký vnitřní monolog, který ovšem mohl bezpochyby nabýt podoby jakési dialektické spirály či dokonce jakéhosi dialogu.

Cantor vracející se od svých labutí do svého pokoje spatřil u svých dveří jakéhosi gnóma. Takže ani nebyl příliš překvapen, když při vstupu a to si určitě ani nebyl jist, vykonal-li při tom cosi spojitého, spatřil ve svém křesle sedět jakéhosi muže pohublé tváře. “Tak se tedy konečně potkáváme pane Cantore. Ale že nám to ale trvalo, vidíte?”

„Jistě, máte pravdu pane Bolzano. Trvalo to skoro celý můj život. Ale to je již minulost. Pěkně vítám.“

Nu, co říkáte trpaslíkům?

Jsem z nich řádně vyděšen.

Tak to se připravte na daleko zábavnější fenomény.

Děkuji. Již vím své.

Ale zdaleka nevíte. Věřte mi. Je to daleko horší, než si vůbec umíte představit.

Tak to vám pěkně děkuji. Právě v mé situaci jsem potřeboval slyšet taková utěšující slova.

Zatímco probíhal zajímavý rozhovor Cantora o trpaslících a zatímco rozmlouval Timofaj Vodička s Dr. Rosůlkem rozvíjel se potenciál nedokončeného Vodičkova románu Dva papeži. K prudkému a nečekanému rozvoji zakuklených možností tohoto obskurního díla došlo v jednom ze šuplíků Vodičkova psacího stolu na Vinohradech . Pokud se nepletu stalo se to v pravém spodním, tedy nejspodnějším šupletí, kde skrývalo se mnohé a nechybělo tam také několik sprostých pornografických časopisů, jejichž přispěvatelem Timofej Vodička byl.

Ijon Tichý , hlavní postava Dvou papežů, si přivodil značné potíže svým historickým románem Ammonius Sakka a nutno poznamenat, že do podobných problémů řítí se i náš Timofej Vodička, aniž by prozatím něco tušil. Ijon Tichý, pro změnu neúspěšný spisovatel vědecko fantastických povídek žijící shodou okolností také na Vinohradech, přečetl si jednoho večera , že jak filosof Plotinos , tak znamenitý křesťanský podivín Origénes , měli společného učitele ,totiž Ammonia Sakku,bývalého nosiče přístavních břemen v Alexandrii někdy na přelomu 2 a 3 st. našeho letopočtu. Tato pozoruhodná okolnost zaujala Ijona Tichého natolik, že se začal pít po další literatuře o této době a zejména o díle obou mužů. Ammonius nenapsal za svého života vůbec nic, takže zůstával zde pouze Plotinos a Origenes

Ijon zjistil ledacos a tak se pustil do práce a výsledek-naprosto fantaskní román kupodivu zaujal pozornost několika literárních kritiků a Ijon se konečně dočkal, že mu něco vyšlo tiskem a to právě Ammonius a úspěch na sebe nedal dlouho čekat a román byl dokonce přeložen do několika evropských jazyků včetně italštiny a ruštiny.

Knihy mají své osudy a jeden výtisk Ammonia ocitnul se podivuhodnou shodou okolností na psacím stole kardinála Ratzingera nebo-li papeže Benedikta VIII. Popis těch okolností

vydal by sám na vydatný pikareskní román a také jeho cesta na papežův stůl byla v románu popsána a pochopitelně nevyhnul se popis ani jedné ze zásuvek papežova psacího stolu .Ale k mohutným výbuchům uskutečnění možných potencialit nedochází pochopitelně jenom v šuplících, ale své plné krásy mohou nabýt i v různých myšlenkových světech a pokud je tento svět součástí říše matematických idealit může se přitom v hlavě zabývající tím vším dít ledacos pozoruhodného a to se také stalo Cantorovi, když se vrátil od svých labutí do svých pokojů, o nichž se toho nedalo říci nic více, že pokud by někdo chtěl uskutečnit to čemu se říká spartánský duch, našel by zde vedle hubeného muže v černém saku ,jaké můžeme vidět na portrétech z biedermaieru , to pravé místo k rozjímání nad jednoduchostí, o níž se zde také zanedlouho po Cantorově příchodu začalo hovořit.

Cantor

Dobrý den pane. Já jsem si to hned myslel, že to budete vy,

Bolzano

Nu jsem to já a vy také jistě víte jaké jsem podstaty.

Cantor

Musíte být ztělesněním všem mých představ o vás a o vašem díle. Nevěřil byste vzácný pane kolik času jsem jenom věnoval vašim rukopisům a vašemu životu.

Bolzana

Ale také vám to muselo přinést náležitý užitek a sám se nestačím divit až kam jste dospěl a co vše jste dokázal. Musím obdivovat váš um a vaši genialitu.

Cantor

Děkuji pěkně, ale sám vidíte kde se setkáváme a v jakém bídném rozpoložení mne nalézáte. Možná jsem to všechno už nestačil unést. Ty závratě z míst, kam mi bylo dojít a vy tušíte kam jsem doputoval a k tomu to zavilé nepřátelství ze všech stran. Ty pomluvy a ponižování od mých tak zvaných kolegů a také jsem to patřičně schytl od jistých církevních kruhů. Přesto jsem svoji víru v Boha neztratil a nakonec si musím přiznat, že jsem se sice vydal správným směrem, ale vzal jsem si na to obrazně řečeno špatné boty. Místo lakýrek měl jsem si vzít něco pořádnějšího.

Bolzano

Nu my dva si o takových protivenstvích můžeme už jenom zvesela porozprávět. Buďte rád, že jste skončil v takovém příjemném sanatoriu a že to nedopadlo hůř. Ani já jsem již nakonec nestěžoval, protože by mi to bylo stejně málo platné. Ale povídejte, jak se tedy ve skutečnosti máte?

Cantor

Snažím si znovu projít svoje úvahy a znovu vše krok za krokem promyslet, ale mívám zakalenou mysl a jediným mým pomocníkem jste nakonec pouze vy. Míval jsem skutečně dobrou paměť a tu a tam se mi podaří, abych si vybavil vaše rukopisy. Zrovna u jezírka jsem se zaobíral jedním vaším raným rukopisem, který se týkal spojitosti a pokud jsem to správně pochopil, přišel jste na to, že je nutno klást rozdíl mezi našim skutečným fyzikálním světem a tím druhým světem našich pomyslů. Již u spojitosti se to krásně projevuje. Ale jak jsem se již zmínil ztratil jsem tu svoji obvyklou hbitost mysli a všechno mi to trvá strašně dlouho. Ani nevím proč mne to napadlo právě nyní. Ve své rané práci jste tedy vymezil, že mezi těmito světy je propast a mne napadlo jestli je vůbec možné přeskočit z jedné strany na druhou a tu si, promiňte, najednou sám

odpovídám,ale ano jistá možnost tu přeci je.Stejně jako je okamžitá rychlost pouze jistou limitou a jako je bod čímsi tomu podobným,mohl by být ten náš prostor idealit jakousi téměř nedosažitelnou mezí plnou spojitých přechodů začínajících tady a končící tam.

Bolzano

Musíte mít silnou víru a vše se dá zase do pořádku. Věřte mi. Začněte právě tam, kde jste kdysi skončil tak, že jste vlastně boha ze světa úplně vypudil a tím jste si podřezal větev a celá ta vaše stavba se zhroutila,nikoli úplně v pravém slova smyslu. Stále stojí a stále je tím domovem pro ty, kdo hledají základy pro skutečnou matematiku. Pro takovou vědu, o níž jsem se jsem se marně snažil i já. Ale má-li být ten chrám více než pouhou iluzí, musíte tam vrátit Boha a vy určitě tušíte kam tím mířím.Tady máte základ a ještě vám napovím jedno. Budu stručný, protože můj čas již vypršel a musím se odporoučet a je také možné, že takto již spolu nikdy rozmlouvat nebudeme.

Za prvé si na vše jaksi vzpomínáte a jdete-li vpřed , kráčíte jaksi zpět. Padáte -li dolů zároveň v tu samou chvíli stoupáte vzhůru.Tomu se říká jednota protikladů, ale musíte ji opravdu prožít.

Ptal jste se mne , zda-li můžete přeskočit z fyzického do duchovna anebo je-li možné spojit zdejší svět se světem idealit a nechci rovnou tvrdit ze světem platonských idejí.To je něco podobného, ale naše ideality jsou v jistém smyslu daleko ideálnější než většina platonových idejí, ale neříkám, že by se mezi nenalezlo několik pozoruhodných exemplářů.To bych si vůči mistrovi ani nedovolil nakolik si ho cením.Vidíte tam za oknem tu hromadu písku. Množství. Vidíte listy těch stromů za ní a tam dál. Množství. Vše ve vašem pokoji včetně vás i mne a včetně naprosto všeho , co by se zde dalo spočítat, včetně našich

zasutých vzpomínek a myšlenek. Množství. Asi bychom měli velké potíže to všechno spočítat. Podívejte se večer z okna na jasnou oblohu-tady už snad o žádném množství nemusím hovořit. Je to všude kam se podíváte. Ta hromada písku je nabitá možnostmi.Co vše se s ní dá udělat? Každým okamžikem je jiná. Stejně je tomu je s těmi stromy i námi anebo tou noční oblohou. Za minutu to již není takové jaké to bylo před minutou, ale kolik mezi tím proběhlo časových intervalů. Newton by se možná nerozpakoval mluvit o nekonečném množství okamžiků.V každé té chvíli tady máme nějak vše. V dalším okamžiku je tady další, možná trochu jiné vše. Jeden průřez za druhým. Průřez čím-ještě větším celkem . Jakým celkem ? Máme si snad myslet, že vše je nějak od nekonečna do nekonečna nějak završeno a my v každém okamžiku vnímáme , samozřejmě velmi omezeně,jen jistý výsek toho a také jsme každým okamžikem jenom jakýmsi průřezem-celého našeho celého života od narození po smrt-to má být naším životem.

Ale trochu jsem odbočil .Jsou. Jsou-li zde, ať již jakkoli nějaká množství a mluvíme raději pro začátek raději o množstvích konečných, potom je zřejmé, že již jejich holá přítomnost a jejich možnost v sobě musí skrývat neobyčejně mnoho různých vazeb a dalších možností. Mluví jenom o množství jako takovém.Vůbec mne nyní nezajímá kolik máte polobotek tam v botníka a jestli tady v pokoji máte jeden nebo dva deštníky a jestli sčítám hrušky anebo jablka.I když , jistě, je to něco docela jiného ,mám-li na talíři dvě hrušky a dvě jablka anebo jenom čtyři jablka.To už jsem někde jinde. Už jenom úvahy o množstvích jako takových nás musí přivést daleko. A teď se vás zeptám a také za vás odpovím, protože vy si vlastně právě teď odpovídáte sám sobě. Jsou anebo nejsou ty možnosti skryté v pojmu množství v těch rozličných hromadách písku a jablek již nějak přítomná anebo to vše čeká na to až jim to přimyslíte a zapíšete jako výsledek nějaké hluboké spekulace. Jsou tedy ty

vlastnosti nějak někde již před a za vaši spekulativní myslí anebo bytují pouze v ní? Nemusíte se tázat po hromadách jablek a všeho , co by se s ním mohlo udělat. Mohla by vás napadnou zavařenina anebo také jablečná pálenka a nebo také sto jablečných koláčů. Dalo by se o tom jistě sepsat obsáhlá kuchařská kniha a jistě by nebylo nezajímavé si ji přečíst. Mám obavu, že by nám na její přečtení nestačil celý náš život. Tak to máte také s Bohem. Je tedy pouze čímsi ve vaší mysli anebo je také nějak vně anebo vůbec není? Nějak přeci jenom musí být a to přinejmenším již ve vaší mysli. Musíte se rozhodnout, co si s těmi idealitami chcete počít, a musíte si být naprosto jist, že jste se rozhodl správně. Ale kde najít tu jistotu, když ke každém ano se jaksi samo sebou škodolibě odkudsi vynořuje ne a potom se vám také může přihodit, když si sečtete všechna ano a ne, že se ocitnete nikde a stanete se takříkajíc ideálním bodem, který je a není. Nádherná ukázka součtu ano a ne,

Za okny se setmělo a můj návštěvník zmizel stejně neočekávaně jak se také objevil. Nemám to vůbec jednoduché. Ale vzal jsem si jeho rady k srdci. Musím se rozhodnout a pokud se chci ještě nějakou dobu trochu vážně věnovat matematice, nemám jiné východisko než uznat naprostou neodvislost idealit od našeho, mého rozumu.

VEČERNÍ ÚVAHY ANEB PŘED USNUTÍM.

Timofej Vodička vrátil se domu teprve navečer a byl celý utrmácený. Když si odbyl všechny ty základní hygienické povinnosti, vstoupil do svého pokoje, aby zjistil, že jej našel skoro v takovém stavu v jakém jej ráno opouštěl. Při cestě ke křeslu u okna vedle vzrostlého fikusu překročil několik popsaných listů a překročil vlastně příběh Kasaře aneb

mravoučné pojednání ze dne matek. Hlavní hrdina této povídky byl muž, který neměl moc na výběr, neboť jeho dětství v sirotčinci předurčilo mu jeho životní dráhu a tak skončil jako drobný kapsář. Povídka byla napsána jako svého druhu zpověď. Začínala takto. Ráno jsem si jako obvykle zapálil cigáro a poslouchal rádio. Zaujala mne zpráva, že na Letné se bude oslavovat den matek. Spousta lidí, spousta kočárků a spousta zmatku včetně poletujících a pokřikujících smradů a tím pádem spousta možností něco lohnout,,...

Timofej Vodička ale nevěnoval svému Kasaři nižádnou pozornost, neboť jeho mysl cele zaměstnávaly události dneška a tím pádem si ani nepovšiml, že průvan způsobený jeho příchodem obrátil jednu stránku Kalivodovy životopisné studie a právě Kalivoda byl hlavním předmětem jeho úvah. Když opustil Dr.Rosůlka i s disketou se záznamem Bolzanových rukopisů, zašel ještě na chvíli s přítelem Jahodou do nedalekého bistra na chlebiček. V bistru nějaký čas pohovořili. Karel Jahoda Timofejovi svým vyprávěním o svých posledních setkáních s Kalivodou jenom potvrdil jeho závěry.

“Poslední rok tady na fakultě jsem ho vídal zřídka kdy. Jediné přednášky, které vedl, týkaly se jeho nového pojetí teorie množin, v němž se mu mám pocit podařilo najít můstek mezi světem našich jevů a světem jeho popisů. Tedy alespoň podle Kalivody. Půjčím ti opisy těch přednášek a jednu knihu, kterou o tom napsal a musím mu přiznat velikou srozumitelnost stylu, takže to musíš zvládnout. Víím, že teď bydlí někde na jihozápadním okraji Prahy. V nějaké vesnici poblíž Zbraslavi. Počkej-myslím,že se to jmenuje Lipence, nebo tak nějak“.

“A jak se prosím tě jmenuje ta jeho kniha o těch množinách“, zeptal se Timofej.

“MNOŽINY JINAK .Takhle to nazval ten starý taškář“.

Timofej Vodička se zarazil. Nějaký divný zvuk vytrhl ho z myšlenek . Co to jenom může být? Timofej seděl poblíž topení a také poblíž vzrostlého fikus, ale z něj nic podezřelého nevyházelo a ještě aby. Fikus byl rád, že ho Timofej čas od času zaleje, ale stejně je to podivín , řekl si fikus a také byl rád, že má Timofej přítelkyni, která měla k pokojovému rostlinstvu přeci jenom vřelejší vztah než Timofej. S tímto názorem starého fikus, shodovaly se i další příslušníci rostlinné říše obývající Timofejův byt. S fikus, se ještě dělil o Timofejovu nepozornost jeden bláznivě rozrostlý blázen a několik kaktusů. Zvuk přiházel z topení a jeho zdrojem byla halasný rozhovor Timofejových ruských sousedů. Naštěstí to nebylo zas tak hrozné a nerušilo to Timofeje natolik , aby musel začít mlátit smetákem o topné těleso.

Timofej se vrátil ke svým úvahám, ale dostal se v nich někam jinam, než původně zamýšlel. “Co mně to vlastně popadlo zabývat se nějakým Kalivodou a Cantorem natolik, že jsem dokonce obětoval půl dne v práci na to, abych si promluvil s Rosůlkem. Pravda, pravda ,bývalo to s ním horší a přeci jenom už to není takový sliz jak jsem si ho pamatoval. No sympáťák to není v žádném případě, ale co by člověk očekával od někoho ,kdo strávil několik desetiletí v zaprášeném matematickém ústavu v Karlíně. Již za našich studentských let to tam na mne nepůsobilo nijak optimisticky a co to muselo udělat s někým, kdo tam musel pracovat tak dlouho jako Rosůlek, který navíc ani není natolik zaneprázdňen svými výpočty natolik,aby mu bylo šumafuk, kde právě pobývá, jako to jistě bylo jedno právě Kalivodovy anebo Jahodovi.

No tak a teď tady mám na disketě Bolzanovy přeložené a přepsané rukopisy a můžu ji je srovnávat s těmi Cantorovými vzpomínkami z blázince. A kamaráde , na co ti to bude? K hovnu Timofeji, úplně k hovnu, ale něco mne na tom přitahuje. Ach jo.

Nikdy jsem nebyl nějak dobrým matematikem a všemi těmi zkouškami jsem proklouzával jenom díky šťastným souhrám okolností. Kalivodu jsem ale neošálil a taky jsem tu analýzu udělal až napodruhé. Klaivodo, Kalivodo, co od tebe můžu chtít a jak se k tobě mám dostat? To mám jen tak mírnyx týrnyx zajet do Lipenců a zazvonit ? Dobrý den . Copak vás přivádí? Ale já jsem Vodička pane profesore a přišel jsem se poptat na toho Cantora. Ale to mně nemírně těší. Zrovna nemám nic na práci a tak vám samozřejmě mohu klidně věnovat celý den. Jen pojdte dál a ani se nepřezouvejte. Maruško, máme hosta. Pana Vodičku, mého bývalého studenta a ten byl tak hodný , že si na mne po mnoha letech vzpomněl a přijel nás navštívit a navíc si dokonce přečetl moji poslední knížku o Cantorovi. To je od vás ale pěkné pane Vodičko ,že jste na mne nezapomněl..no a pak mne nakope do prdele a poletím z těch přiblblých Lipenců jako namydlený blesk. Takhle to asi nepůjde.

Timofej vstal z křesla. Překročil povídku Kasař, která skončila dobře, protože hlavní hrdina si ze dne matek odnesl několik peněženek a ještě přitom zachránil jednoho kojence,který málem vypadl z kočárku,když s ním manipuloval tak nešikovně až se málem převrátil a měl ten hlavní hrdina potom co vysvětlovat, aby se z toho vykroutil-----Timofej se ale brzy vrátil a nesl si sedmičku červeného s vývrtkou.

O NEPŘEKONATELNÉ PROPASTI MEZI IDEÁLNEM A REÁLNEM V PODÁNÍ TIMOFEJE VODIČKY. RYSUJE SE ZDE TAKÉ POKRAČOVÁNÍ ROMÁNU DVA PAPEŽOVÉ A IJON TICHÝ SE MÁ NA CO TĚŠIT.

Již v křesle se skleničkou vína a několika novými červenými skvrnami na beztak zašlém nátělníku Timofeje cosi napadlo. Co se vlastně děje, když vás něco napadne, není snadné popsat a nikdo vlastně neví co se to s ním v takovém neobvyklém stavu, kterému se také říká myšlení děje. Jsou na to rozličné a mnohdy

protichůdné názory a někteří starší řeční myslitelé včetně Platona a myslím také Plotina, který se má ovšem ještě také na co těšit, neboť Timofej mu ve svém novém románu Dva papežové vymezil nikoli nezanedbatelnou úlohu, by vám s klidem řekli, že si při tom myšlení vlastně jenom vzpomínáte.

Nu ano vzpomínáte, pomysli si Timofej, a na co si vy chytráci tak asi vzpomínáme? Na nějakou ideální kouli anebo na nějaký ideální nočník anebo ideální nádor? Kamarádičkové tak se mi zdá, že to s těmi ideami nebyl zrovna nejšťastnější nápad. To je vážně na nic vytvářet ke všemu kolem ještě nějaké ideje jako třeba ideu zlé manželky a nasrané tchýně a toho nařvaného rusáka, co bydlí pode mnou a co mi už dlouho pije krev, ale já tam k němu jednou vrazím s tankovým granátem a jednou provždy to tam vyčistím. Co si myslí ten kretén. Mám prachy a můžu tedy nasírat koho mi napadne. Tak to tedy ne milej zlatej, tak to teda ne. V šedesátém osmém vás tady vletělo přes půl milionu, rozesrali jste co se dalo a trvalo to dvacet let než jste zase odtáhli a teď to tady máme zase. Ale nic proti kluci, nic proti, máš prachy, fajn, ale chovej se jako člověk a ne kak svinja ili kak kakaja nibuť svoloč. Vot čto ja chotěl skazať a teď zpět k těm ideám. Ten Bolzano a i ten Cantor to ale patrně brali naprosto vážně. Naprosto a pokud si dobře vzpomínám tak přeci Bolzano přišel s těmi svým podivnými pravdami o sobě, které podle něj mohou skutečně existovat jaksi úplně nezávisle na lidské mysli. Takže kamaráde ty si vážně myslíš, že když se to tady na zemi hemžilo nějakým blbými a tupými ještěrkami, tak se tady nějak někde vznášely ta tvoje vznešené pravdy o sobě. No v těch mozcích velikosti hrachu asi ne. Na druhou stranu již tehdy zde ale vlastně člověk i se všemi moderním sračkami jako je prací prášek a třříírychlostní vibrátor nějak byl. Potencionálně. Samo sebou, že se někde mohlo něco podělat, jako že do zeměkoule nečekaně narazil nějaký monstrózní asteroid a bylo vymalováno. Tak jakpak to tedy je, když nám

Bolzano v bláznivém oparu Cantorova blouznění tvrdí, že Bůh je a že musí rozhodnout. K čemu rozhodnout? Pro Boha a pro ideje? A jak se mám kamaráde a rozumbrado přesvědčit, že nějaké ideje opravdu jsou? Tak a nyní by bylo nejlepší, kdyby se tady zpoza fikusu vynořil Bolzanův duch, který by si tady sedl na roh psacího stolu a pravil by. Milý pane, vidím, že se převelice trápíte, ale jediné čeho se můžete přidržet je váš rozum. Držte se ho a postupujte krok za krokem a já vám ještě snad mohu poradit, protože již nemám mnoho času a musím se odporoučet. DRŽTE SE MNOŽSTVÍ .Tak a je fuč. Pokud tady vůbec byl. Ale byl, alespoň převelice prchavě jako fantom v moji hlavě a což není i ten fikus pouze čímsi v mojí hlavě. No co říkáš starý brachu?

Fikus ale raději mlčel ,alibisticky, aby si nezkrátil beztak skromný denní příděl vody.

Množství pane . Děkuji. Ale jistěže ano, ano množství je přeci skvělým představitelem čehosi abstraktního a čehosi ideálního. To se nedá popřít. Samozřejmě jestli to existuje nějak samo osobě, toť jiná otázka, ale vlastně ono to nějak v každé hromadě šterku přítomno je. Hromada šterku anebo počet všech viditelných hvězd a hvězdokup to vyjde nastejno, pořád je to nějaká hromada a aby se to zjednodušilo , nebudeme tomu říkat hromada, ale množství a aby to bylo ještě elegantnější tak vyměníme hromady za množiny a jednotlivá zrnka šterku za prvky té či oné množiny a basta. Potom je úplně jedno ,co ten prvek vlastně reprezentuje. Jestli jednou použitý kondom anebo jednu ukojenou ženu. To je putna. Zkrátka je to objekt a kdo by se pořád patlal s nějakým dlouhým zapisováním, že ano? Takže množiny označíme velkými tiskacím písmeny jako třeba M nebo N a prvky písmeny malými jako například x či y. To je na té matematice přeci jenom kouzelné ,jak dokáže věci zjednodušit do nějakého písmenka. Takže pokud je mi šumafuk ,co ten

objekt je. Potom z něho udělám písmenko a mám to. Navíc se do takové množiny vleze opravdu hodně.

Takže na jedné straně máme všelijaká M a N a na druhé ty reálné hromady šterku. Ty mám před očima a pokud nejsem nějaký solipsista, tak jim musím přiznat existenci. Tedy těm hromadám šterku anebo třeba střelného prachu .Ona N a M prozatím nějak poletují v mojí hlavě a jsou tak říkajíc pouhým výsledkem mého rozumování, o němž si toho moc nepovím, protože o tom jak rozumuji vím prd . Ale aby to vůbec bylo nějaké rozumování, musí se to řídit nějakými pravidly, jinak je to blábol a halucinace a už nerozumuji ale šílím a ovšemže , i šílenství má své zajímavé projevy a jistě bude mít i svoji logiku, která bude spočívat asi v tom, že používaje rozumu podle jeho pravidel docházím k naprosto nenormálním závěrům. Co je to ale normální a nenormální závěr? Je to normální, když vám někdo s vážným ksichem a dlouho bradou bude tvrdit cosi tak na první pohled nepřirozeného jako , že obecniny existují a vy nebo já jste pouhými nepovedenými obrazy těchto obecnin. No to nezní zrovna normálně, ale je to opravdu nenormální? Přijde nějaký další rozumbrada s hlavou jako koleno ve špatně padnoucím obleku a bude vám tvrdit. Vše je atom anebo materie anebo hmota. Krásné slovo hmota , ale duše se mi líbí také a že je VŠE duchovno také nezní špatně. Kdo je tady tedy blázen a kdo jím není? Jisto máme v tom, že ve fyzice, jedné takové zkratce našeho světa se používají rovnice a všelijaké matematické aparáty či rovnátka a pojmy a že se tam pořád dokola všechno točí kolem nějakých množství. Hodnota energie atomového výbuch nad Hirošimou byla tolik a tolik TNT. Nevím co to TNT už kurva znamená . Je to nějaká jednotka. Tak. Tramvaj ,která dnes dopoledne srazila chodce na Karlově náměstí, a mohl si za to blbec ale sám.Jela rychlostí tolik a tolik kilometrů za vteřinu, což je úplné nic proti maximální rychlosti, kterou tady může něco svištět jak například ty podělaný fotony,

které nemají hmotnost, ale pouze energii. Zajímavé. Celkové množství energie ve vesmíru je konstantní a nemůže ani ubývat a ani přibývat. Jan aby tady nebyla nějaká prasklinna v kanalizačním potrubí a aby to jedno všechno slavnostně neodteklo někam do prdele zatímco všichni budou odříkávat, že energie se zachovává a že nemůže zmizet. No a kde se tady vzala ta energie, což prý je něco jako schopnost konat práci a práce nějak spojená se silou a síla zase s hmotou a ta zase s energií. No nechme těch skopičin. Všude kam se podíváš po tom milém fyzikálním světě tam všude potkáš nějakou tu jednotku něčeho a také nějak velké veličiny, ale může to přeci také znamenat nějaké množství. Celkové množství energie v systému přeci a tak podobně. Nu spojitost mezi množinovým a fyzikálním světem by tu přeci nějaká byla až na to je to všechno abstrakce.

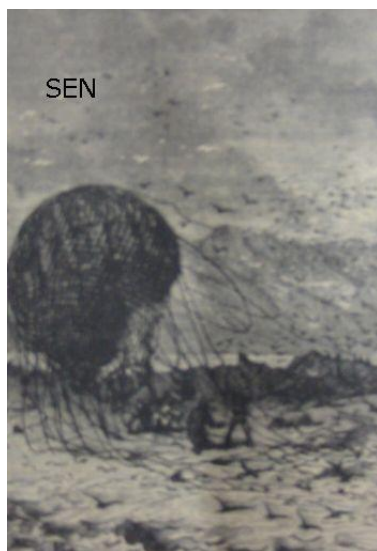
Bolzano říká pravda o sobě. Pravda o sobě, ale říká to on a ne žádná pravda o sobě. Ale Bolzano věří v Boha. A to už je jiný kafe. To se potom mění úhel pohledu raz dva. Konec konců někdo nevěří v Boha, ale jenom v nějakou hmotu a konec konců je dost důležité kam nás taková víra může přivést a jaké nám to může přinést výsledky a nedá se popřít, že Bolzanovi víra mu otevřela dveře do světa takové šíře, že se můžeme oprávněně ptát jestli někdy nějaká hmota dokázala udělat totéž.

Timofej Vodička zjistil, že druhá sedmička vína je dopitá a že už se mu také tak trochu klíží oči. Ruský podnájemník z nižšího patra naštěstí nepořádal žádné rodinné setkání a tak naštěstí pro Timofeje ale i ostatní obyvatel vinohradského činžáku nemusel Timovej vyhazovat rusa i s rodinou do povětří nějakým protitankovým granátem.

Timofej Vodička se odporoučel s prázdnou lahví a vývrtkou do kuchyně, kde chvíli něčím rachotil a šramotil. Poté se přesunul do koupelny, odkud zaslechl starý fikus dobře známé klokotání

a šumění tekoucí vody a také ještě zaslechl jedno spláchnutí. Timofej objevil se zase ve svém pokoji, kde měl také svoje lože, neboť se moudře dohodl se svoji přítelkyní, že bude pohodlnější spát odděleně. Jistěže ne vždy a za všech okolností. Teď již na sobě neměl zašlý nátělník s několika skvrnami od červeného vína, ale pěkné oranžové pánské pyžamo. U postele si spořádaně zul své kožené trepky a pěkně spořádaně ulehl. Hlavu si přikryl peřinou a po všelijakém převalování také nakonec usnul. Mimo jiné jeho přítelkyně byla na návštěvě u své matky, takže mu ani nikdo nepopřál dobrou noc, ale to se nadalo nic dělat.

Jak známo z běžné zkušenosti, ale také i z různých psychologických nauk stává se, že když se přes usilovně zabýváte nějakou věcí, třeba že usilovně promýšlíte základy teorie množinové matematiky, že se vám také může přihodit, že vaše sny se budou hemžit všelijakými množinami a že to může být i pěkně příšerná podívaná.

SEN TIMOFEJE VODIČKY.

Timofej ocitl ve snu ve svém pokoji. Právě se probudil a ke svému podivu nezjistil, že je ohromným tlustým špinavým broukem, nýbrž že vše je úplně normální a že na sobě má svoje oranžové pyžamo. Podivná byla pouze ta okolnost, že žaluziemi pronikalo žluté letní světlo a že ležel pod svým fikusem na parketách. Ale sny jsou sny a úplně normální být nemůžou,

protože by to potom nebyly sny. Starý fikus se nahnul nad Timofeje a pravil. “Nevěřil bys tomu ty zmetku, ale já mám svoji pravdu“. Timofej mávnul rukou a pravil. “No to by mne tedy zajímalo, jakou ty můžeš mít pravdu“. Ale starému fikusu již Timofej nestál za řeč. Timofej si protřel oči a řekl si, že se mu asi zase zdají nějaké blbiny. Vstal z podlahy a šel do kuchyně, aby si tam udělal kávu. Po cestě do kuchyně se ovšem ještě od několika rostlin a od několika věcí jako třeba od věšáku na chodbě a od kávovaru v kuchyni dozvěděl, že také ony mají svoji pravdu. “Ták vám všem pěkně děkuji, že máte tu svoji pravdu“, odpověděl Timofej nahlas v kuchyni všem těm najednou tak pravdivým předmětům. Já mám taky svoji pravdu a proto si udělám kávu a půjdu psát ty Dva papeže. I s kávou usedl u svého psacího stolu. Zatímco ji srkal, čekal, zda-li se nedozví třeba od té otravně bručící mouchy mezi žaluziemi, že má také svoji pravdu. Když moucha nic neříkala, zeptal se tedy Timofej. “Tak co ty otravo? Co? Máš také svoji pravdu?“ A pochopitelně, že se od ní dozvěděl, že samozřejmě ano. Timofej jenom dodal, že je tomu rád a že by ho to dokonce velmi udivilo, kdyby mu snad řekla, že ji nemá.

Vytáhl ze šuplíku rukopis Dvou papežů a jenom tak tupě na něj zíral. Před očima vyvstávaly mu jakési mlhavé obrázky a mlhavé představy. Uviděl černobílou fotografii s bustou filosofa Plotina. Zahlédl také část textu pod Plotinovou hlavou, která byla vyfocena z profilu a chyběl ji kus nosu, že to také nemusí být Plotinos. Hlava Plotina se již nedívala jaksi z boku někam mezi žaluzie, ale obrácená tvář tvář k Timofejovi pravila. “Pamatuj si chlapče, že je všechno jedno“. Timofej raději nic neříkal a ani by také nic říci nestačil, protože Plotinova hlava změnila se v ocelorytinu zobrazující představu nějakého umělce z 19. století o podobě přístaviště v Alexandrii někdy před dvěma tisíci let. U mola kotvila římská obchodní loď a několik nosičů vynášelo ven z lodi její náklad. Timofej by rád zjistil, co to ti přístavní dělníci

vynášejí, ale obrázek byl malý a ještě trochu rozmazaný. A Timofeje napadlo, že jedním z těch nosičů by mohl být Plotinův učitel Ammonias Sakka. Copak se mu asi honí hlavou, pomyslí si Timofej...

Timofej Vodička se také jistě musel někdy probudit, protože nějak uplynulo čtrnáct dní a zase tady byla neděle. V průběhu oněch dní věnoval se Timofej rutinnímu běhu svého života. To znamená, že větší část toho času strávil ve svém antikvariátu, kde se musel rozčilovat, že mu nejdou kšefty a ještě navíc musel pořád něco dělat. Prodávat ty zatracené knihy, vykupovat je a také oceňovat a tahat je do skladu a ze skladu do obchodu. Nebyl na to sice sám, ale poslední dobou ho to již moc nebavilo. V krámě mu pomáhala jeho krásná přítelkyně Crystall, kterou mu záviděli všichni mužští návštěvníci antikvariátu a jistě si nejeden z nich musel říci, jak mohl takový trouba přijít k tak krásné ženské, ale ženské mají svoje důvody a možná Crystall obdivovala na Timofejovi jeho bezelstnost a fantazii. Koho to zajímá udělá nejlépe, když se obrátí přímo na ni. My teď máme na práci vážnější věci, než rozebírat právě tohle. Několikrát se za Timofejem v obchodě zastavil přítel Jahoda, který mu také donesl Kalivodovu knihu Množiny Jinak. Po večerech Timofej většinou sepisoval nějaké pornopovídky anebo pokračování Dvou papežů. Na Bolzana a Cantora měl čas tak akorát při cestě do práce anebo z práce, ale nedávali mu pokoj a podvědomě se jimi musel neustále zabývat. Jednotvárný chod událostí byl přerušen samotnou Crystall. Ta minulý pátek řekla Timofejovi, že bude potřebovat nějaké nové kalhotky a ještě pár jiných drobností, takže Timofej v sobotu napochodoval i s Crystall do jednoho obrovského nákupního střediska v centru Prahy a stejně jako většině normálních mužů mu bylo z toho všeho trochu nevolno. Asi hodinu vydržel chodit s Crystall od jednoho obchodu ke druhému, ale nakonec se ji omluvil, že bude lepší, když na ni počká dole v té kavárně vedle hlavního vchodu.

Nu tam ho cosi napadlo. Vrátil se ve vzpomínce ke svému nedávnému snu s mluvícím fikusem a v duchu se sám sebe zeptal, „co tím ten fikus kurva míní, když pravil, že má svoji pravdu a kdyby mi to říkal jenom ten fikus, ale do toho ta moucha a ten kávovar a ten talíř a ta klika od záchodu. Všichni mají svoji pravdu“. Timofej si usrkl preso a zavadil pohledem o několik bambusů postavených jako okrasa uprostřed kavárny. Byl to vlastně takový malý bambusový háj. Timofejovi mimoděk proletělo hlavou, „sedm mudrců z bambusového háje“, a potom také to, že ten bambus včetně všech svých listů bude také mít svoji pravdu. A teď to mám, teď jsem na to přišel. Takže list má svoji pravdu a je to vsutku tak. Tím , že je právě tím listem-to je jeho pravda stejně jako mojí pravdou je, že jsem. Ne že jsem právě tady a čekám na Crystall i s jejím novým spodním prádlem, ale že prostě jsem. Vše co je nemůže být jinak než pravdivě. Jsem. To znamená-jsem pravdivý. Tato pravdivost může být všelijaká. Obsahy těch pravd se nemusí každému líbit. Myš nemusí milovat kočku a kočka zase psa, ale jsou a již tím vyjadřují svoji pravdu. Hitler byl takový jaký byl a to byla jeho pravda. Vše co je -je pravdou. Pravda může být zlá a také laskavá, ale pořád jsou to pouhé pravdy.

„Tak mám pocit, že už začínám chápat ty Bolzanovy pravdy o sobě. Musím se na to doma podívat. Vždyť jsem přeci dostal od toho Rosůlka tu disketu“.

Zanedlouho objevila se před Timofejem Crystall a my musíme jen tak pro pořádek uvést, že to nebyla žádná Crystall, ale Kateřina, ale Crystall byla přezdívka, kterou si vymyslel Timofej a Kateřině se zalíbila, takže už sem tam také sama sebe vnímala jako Crystall a nikoli jako Kateřinu.

„Sedni si Crystall, něco mne napadlo“.

Crystall si tedy sedla, ale než se mohl Timofej pustit do svého výkladu, musel ji pochválit nákup a nutno říci, že si ty kalhotky Crystall nevybrala špatně a že Timofej si musel představit její krásný zadek s černým trojúhelníkem nových kalhotek mizících ve vlhké štěrbině jejího rozkroku. “Krása“, pravil Timofej, “a teď mne poslouchej. Vím, že ti to většinou leze na nervy, ale je to přesně něco o čem mi pořád povídáš. No to s tou láskou a že je všechno láska a tak podobně. Tak já jsem přišel na to, že je všechno pravda“.

Crystall se pousmála a její úsměv by stačil vyplnit celé jedno číslo Playboye a pořád by ještě něco málo zůstalo i do dalšího čísla. “No konečně. A co tě to prosím tě popadlo“?

Timofej řekl. “List má svoji pravdu“, nu a potom se jí to snažil vysvětlit trochu podrobněji, ale my snad ještě budeme mít příležitost přečíst si nějaké pojednání, které Timofej určitě ještě napíše, kde to bude uspořádáno přeci jenom trochu souvisleji než v při nějakém rozhovoru někde v kavárně v nějakém nákupním centru.

Večer se Timofej konečně dostal k počítači a začal si probírat soubory s Bolzanovou rukopisnou pozůstalostí, ale ten večer neměl štěstí. Teprve v úterý navečer narazil na něco, co by se mohlo týkat těch pravd o sobě.....

Psáno v Liběchvě přes léto léta páně 1843... “takže úvahy na sklonku života“, pomyslně si Timofej, “to může být zajímavé, neboť ideou pravd o sobě zabýval se Bolzano přeci již jako student a zřejmě ji neustále propracovával a konec konců stála za mnoha jeho dalšími úvahami jako nějaký základní kámen“...

Milý Františku

....a nyní přicházím k tomu nejpodstatnějšímu. Znovu a znovu se musím k té věci vracet a také tobě bych ji jednou provždy co

nejsrozumitelněji vysvětlil. O tom nemůžou být žádné pochybnosti a musí to být jasné i malému dítěti , ale těm se takové samozřejmosti nemusí vysvětlovat, protože ty to ví. Spíše vzdělaný člověk má ty největší problémy pochopit ty nejjednodušší pravdy. Pro věřícího není nic z toho, co ti dále napíši , žádnou novinkou. Kdo věří v Boha, tomu je to již zřejmé. Já jsem sice v mládí také měl svoji víru a nepřišel jsem o ni ani v pozdějších letech, ale vždycky jsem se snažil si různá tvrzení zdůvodnit svým rozumem. Je to chabý a nespolehlivý nástroj, ale je tím jediným o co se mohu opřít. Zda-li se na něj mohu spolehnout, není tak docela jisté, ale přes to budeme pokračovat dál. Stejně jako mnozí přede mnou hledal jsem nezpochybnitelný základ veškerého dalšího uvažování, stejně jako jsem se o to snažil v matematice. Tam jsem se snažil najít ty nejzákladnější pojmy a nejzákladnější postuláty, takže by již nikdo nemohl jít za ně. Ony by měly být tím východiskem a tím správným základem pro další myšlenky. Také jsem se při tom vším snažil obejít bez obrazného vyjadřování, ale snažím-li se něco vysvětlit někomu, kdo není tak dobře zběhlý v řeči matematiky, musím použít vhodné příklady, aby i mysl nezvyklá abstraktních úvah správně pochopila můj zámysl. Promiň mi to, ale sám dobře víš, jak na tom jsi právě zde. Ó ANO
KDYBYCHOM SE PUSTILI DO NĚJAKÝCH PRÁVNÍCH
KLIČEK,TADY BY TO BYLO JINAK,ale i ty kličky mají ledacos společného s tím, co ti píši.

Takže kde hledat ten základ, tu nejjistější jistotu. Začnu na konci a poté se společně dostaneme zpět na začátek a také tam nalezneme nějaké to vhodné přirovnání.

Našel jsem tu jistotu v Pravdě o sobě. Podobá se to věci o sobě, ale je mezi nimi veliký rozdíl. Věcí o sobě může být stejně jako pravd o sobě převelice mnoho. Dokonce tak mnoho, že není člověka, který by je dokázal spočítat a někdo by také mohl říci,

že je jich tak mnoho, že by pro ně mohl být dokonce těsný i nekonečný trojrozměrný prostor, kterým nás obšťastnil Newton, který nás v něm dokonce ubytoval, aniž by nám vysvětlil proč právě tam. Ale o tom později, v jiném dopise, protože prostor o sobě není nezajímavým problémem a komu není lhostejno ,kde je mu dáno přebývat, měl by se právě tím zabývat.

Pravda o sobě. Máš-li jednu, rázem jich máš bezpočet a hned si také musíš položit otázku. Kde přebývají ty záhadné pravdy o sobě? To, že je to cosi nezávislého na našich pravdách a lžích plyne snad již z onoho o sobě. Tak jak se to nimi tedy má?

Než ti to vysvětlím, chtěl bych tě upozornit na jednu maličkost. Máš-li dokázanu jsoucnost oněch pravd a máš-li sdostatek trpělivosti a také trochu toho počtářského nadání a také dost kuráže, otevírají se ti možnosti proniknout daleko, předaleko za hranice tohoto světa, ačkoli on je stále zde a je součástí onoho většího celku, do něhož ti bylo dáno nahlédnout. Ano pouze nahlédnout, protože není v silách jediného člověka obsáhnout tu mohutnost a velkolepost všeho. Ano příteli VŠEHO. TO SE SNADNO NAPIŠE VŠE A TAKÉ SNADNO VZNIKNE POCHYBNOST O TOM VŠE. NENÍ VŽDYCKY MOŽNO PŘIMYSLET K ONUMU VŠE ALESPOŇ JEDNU JEDNIČKU A TÍM MÁDE DALŠÍ VŠE PLUS A POTOM VŠE PLUS JEDNA A OPĚT PLUS JEDNA A TAK DÁLE. ČI-LI MÁ TO VŠE SKUTEČNĚ NĚJAKÝ KONEC ?A NENÍ KONEC VE SPOJENÍ SE VŠÍM JAKÝMSI PROTIMLUVEM.

Ach jsem vážně poslední dobou nějak rozrušen a někdy se mi soustředění na jedno stává holou nemožností a pozornost tříští se do tisíce kousků. PŘIZNÁVÁM SE, ŽE MNE létá soustředěné práce značně vyčerpala a patrně došlo k tomu, že jsem už také vyčerpál sám sebe a proto se tady dopouštím různých dětinskostí,ale ty mne znáš a jedině s tebou si mohu dovolit

takovou otevřenost. Tak Františku, musím se s tebou pro ten
příklad o pravdě o sobě vrátit do svého mládí.

Rád jsem tehdy chodíval na Petřín. Zejména na jaře měl pro
mne svůj neodolatelný půvab. Mám dojem, že onen zážitek váže
se k době těsně po mém vysvěcení na kněze, kdy jsem očekával
výsledek mé žádosti o jmenování za řádného vyučujícího na
katedře náboženské filosofie. Měl bych mít radost, že moje
dráha započala tak dobře, ale moje duše byla svírána strašnými
mukami. Vyšel jsem od Újezdské brány a pomalu stoupal
vzhůru. Nade mnou vznášel se bílý klášter premonstrátů jako
nějaké náboženské vidění. Ale já byl celou svou duší poután ke
světu kolem. Kněžské svěcení mne připravilo o mnohé a já si
dobře uvědomoval, co mne při mé povaze čeká. Ano, jsem a byl
jsem člověk smyslný. Jistě nebyl jsem nikdy nějakým
Casanovou. To už bych spíše mohl být Donem Giovannim.
ŽENY mne vždy přitahovaly jako ztělesnění vyššího rozumu a
vyšší pravdy.

Tak v takovém bídém rozpoložení vystupoval jsem pod
rozkvetlými stromy nahoru k premonstrátům. Hodlal jsem
navštívit jejich knihovnu a vypůjčit si Laplaceovu mechaniku.
No vidíš jakým jsem byl knězem. Samá sukně a samá věda.
Občas jsem se zastavil, abych si oddychl a abych se také troch
porozhlédl. Jistě se mnou budeš souhlasit, že právě z Petřína
jsou ty nejkrásnější výhledy na Prahu. Máš ji celou před sebou a
navíc k tomu i pohled na Hradčany. Můj pohled se při jednom
takové zastavení zastavil o rozkvetlou višěň. A já měl najednou
pocit, jako by se mnou začala rozmlouvat. Nejsem žádná víla a
ani tehdy jsem jí nebyl, tudíž nemám a neměl jsem nikdy
schopnost rozmlouvat s květinami anebo s ptáky, jak se to prý
dařilo svatému Františkovi. To byl bohem požehnaný muž.
Takže ti bohužel nepovím, co mi ta višěň pěkného povídala. Vše
jsem si ale přeložil do jediného výroku. Já mám svoji pravdu.

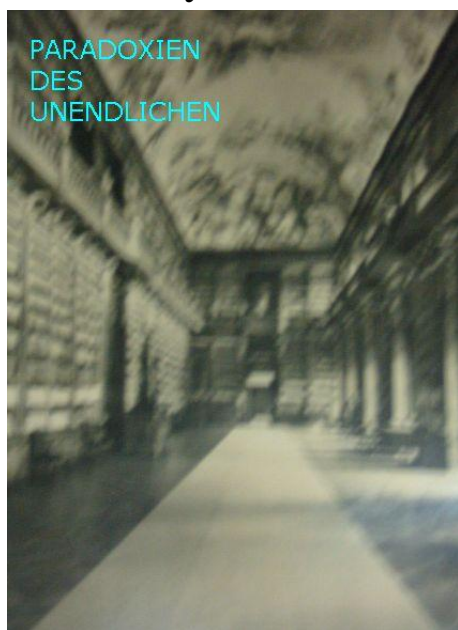
Ten strom byl tak pravdivý, že snad ani nic nemůže být pravdivější. A já si uvědomil, že nejen ona má svojí pravdu, nýbrž , že jí má také celý Petřín i s premonstrátským klásterem dohromady a se všemi ctihodnými otci uvnitř a nejenom otci, ale i s celou knihovnou a refektářem. Vše je pravdivé jinak by to přeci ani nemohlo být. Pravda listu je to, že je tím a tím listem a že je. Jsi. Byl jsi a budeš-můžeš být-jsi pravdivý. Kristus byl ukřižován. Pravda. ŘÍMANÉ , kteří tomu přihlíželi a tiše to schválili měli také svoji pravdu a také ji měl pokušitel a také jí měl spasitel, když ho odmítl. Obsah všech možných pravd může být velmi odlišný a také může být vyloženě ďábelský, ale vše co je jest pravdivé. V jistém smyslu jsou i naše všechny lži a to i ty různé pomyslné lži součástí té veliké pravdy.

Tady někde hledej Františku počátek mé pravdy o sobě. Pravda listu, toho, že je, jest naprosto nezávislá na tom, co si o něm myslím anebo jestli jej vůbec vnímám anebo jestli ho vůbec někdy uvidím. Nikdy se nám nepodaří nahlédnout , co je tam v nebeské hlubině,někde tam za těmi zářícími hvězdami. Nepochybuji o tom, že lidský důmysl bude důmyslný i při sestrojování důmyslnějších a důmyslnějších dalekohledů a drobnohledů a hranice námi viditelného se bude zcela jistě posouvat až do nějakých závratných hlubin, ale stejně to bude mít své meze. Věřím ovšem tomu, že duch taková omezení nemá a že díky tomu se může povznést kamkoli-lépe řečeno donedávna jsem tomu věřil,ale i ten duch svoje meze má a dokonce je mít musí. Tomu Františku můžeš anebo nemusíš věřit.To si prostě musíš vyzkoušet sám na sobě. Možná se mýlím a lidský duch je skutečně neomezený.Nevím.

Onen jarní zážitek zasel ve mne víru, že musí existovat cosi čemu říkám pravda o sobě. Takovou pravdou o sobě je právě pravda onoho listu. Anebo pravda milující ženy anebo pravda žuly a Krkonoš. Od pravd o sobě není daleko k sídlu a bytu

všeho, totiž k Bohu. Tam je jejich sídlo a jejich království a také tam je můžeš hledat a tam také opravdu jsou tak opravdově jak opravdově je list a měsíc a třeba ty anebo jako opravdově byli všichni naši předci a všichni prapředci všech živočichů včetně veškerého hmyzu. To vše je projev jejich pravdivosti a dokonce i nic ano NIC BY BYLO PRAVDIVÉ VE SVÉ NICOTĚ. Jen si pokus ono nic představit. Všude prázdnota, nedá se říci, je-li tam tma nebo světlo. Nic ,které je plné všeho. Někdy jsem si říkal, že kdyby se mi podařilo sečíst všechny pravdy dostal bych nic, ale mám obavu, že všechny pravdy nedokáže sečíst ani Bůh .Nu nediv se zase tolik mé opovážlivosti. Cožpak není náš všemohoucí a vševědoucí a samozřejmě ,že věčný Bůh pouze naši lidskou představou. To ještě neznamena, že by Bůh vůbec nebyl, ba právě naopak. Je a daleko více než budeme kdy schopni poznat. Mám svá tušení, ke kterým jsem dospěl při nekonečných úvahách o svých pravdách o sobě, protože ty pro mne znamenaly začátek další filosofie a také podklad pro mé další úvahy o základech matematiky. Konečně jsem měl něco jistého a také jsem nepochyboval o tom, že to je, neboť mi jejich existenci dosvědčoval a zaručoval sám Bůh , jakožto cosi nejpravdivějšího, i když pravdy jsou v tomto ohledu své pravdivosti jakožto pravdivosti naprosto totožné, i když není pravda jako pravda a jistě se shodneme na to , že když se zeptáš paní Veightové-Prosím vás paní Veightová ,je pan Bolzano na zahradě? A ona ti odpoví,“ale jistě pane Příhonský“,zazní pokojem pravda. Když se podíváme večer na měsíc, vidíme také pravdu a když si přečteme pět Euklidových postulátů,patrně jsme také pohlédli na pravdu. A při takových srovnáních se člověk nemůže ubránit dojmu, že jisté pravdy budou mít větší váhu. Takříkajíc tady máme malinkaté pravdičky a také přímo titány pravdy. S ohledem na jejich obsah bych se, jak vidíš milý Františku , nedostal příliš daleko.Proto jsem od jejich obsahu musel odhlédnout a zaměřil jsem se jenom na jejich počet.Ke

své hrůze zjistil , že začínají se mi pod rukami množit nad jakoukoli rozumnou mez. Doslova mne zasypaly a také celý svět, všude pravda. Jedna,dvě---n pravd a můžeš pokračovat po libosti dál. Takže najednou tady byla čísla a také množství. Různě veliká množství a také různé vztahy mezi tím. A já jsem se tím musel zabývat a udělat v tom pořádek, který tam již samozřejmě byl. Nic nového jsem k tomu nepřidal. Pouze jsem si uvědomil jisté souvislosti a pokusil je zaznamenat. Pracuji na tom již léta a moje práce se chýlí ke konci. Ještě si o tom budeme muset osobně promluvit a já jsem ti k tomu připravil takového průvodce nekonečnem či vhodněji nekonečny a když řekneš nekonečny nemusím ti snad vysvětlovat kolika nekonečny. Patrně se to bude jmenovat Paradoxy nekonečna

, protože chci, aby celá práce byla ladný celek a proto musí také samotný název co nejpráhodněji vyjadřovat vnitřek.---

TIMOFEJ VODIČKA SE SETKÁ S KARLEM JAHODOU. PADNE DŮLEŽITÉ ROZHODNUTÍ A OBA MUŽI SE SHODNOU, ŽE JASNO JIM MUŽE ZJEDNAT JEDINĚ DR. KALIVODA. DEN NATO VYSTOUPÍ Z AUTOBUSU MĚSTSKÉ HROMADNÉ DOPRAVY NA KONEČNÉ ZASTÁVCE V LIPENCÍCH U PRAHY DVA MUŽI a nutno poznameti, že si

pro svoji výpravu nezvolili právě nejlepší chvíli. Jistěže podle kalendáře by se vše mohlo jevit v nejlepším pořádku. Koncem května by člověk očekával příjemné teploty doprovázené rozkvetlými zahradami a ty také skutečně rozkvetlé byly a dokonce tu a tam byly vidět bílé a fialové šeříky, takže Máj zde na konečné zastávce byl přítomen, ale také zde byl přítomen studený vítr a studený déšť a šedá zatažená obloha.

„Neříkal jsi Karle, že Kalivoda bydlí někde na kopci?“

„Říkal Timofeji“.

„A můžeš se prosím tě Karle se mnou trochu porozhlédnout a konstatovat se mnou co vidím.“

„Ale to je to nejmenší, co pro tebe Timofeji mohu udělat“.

Oba muži schovávali se před deštěm pod střechou autobusové zastávky a oba mohli konstatovat, že za jejich zády stojí zbořeníště nějakého bývalého velkostatku a že kromě několika rodinných domů se zahradami, v nichž naprosto pravdivě rozvíjely svoje krásy nejenom šeříky, rozkládá se vůkol bahnité pole.

„Nu patrně to bude někde tam nahoře za těmi domy“, pravil Karel Jahoda a skutečně v nedalekém hostinci U Lišek se našim cestovatelům dostalo několik poučení a tak ani ne za půl hodinky stáli celí promoklí před zahradní brankou se zvonkem, na němž bylo kostrbatým písmem vyvedeno Kalivoda a za tím z bujné a neudržované zeleně vykukoval malý šedý dům s prosklenou verandou. Květináče kolem cestičky vedoucí k domu ovšem naznačovaly, že tady přeci jenom bude v pozadí panovat jistá ženská ruka, což se našim cestovatelům po vstupu do domu také potvrdilo. Byli již očekávání, neboť kolega Rosůlek se nakonec odhodlal k mužnému činu a zvedl telefon a vysvětlil udivenému Dr. Kalivodovi, co se na něho chystá, ale ten

kupodivu setkání neodmítl a naopak se na své návštěvníky důkladně připravil, takže si nejenom zajímavě popovídali, ale museli vydržet malou přednášku o množinách jinak. To vše jim naštěstí zpříjemnila drobným pohoštěním paní Kalivodová, příjemná postarší dáma. Timofej Vodička i Karel Jahoda se při sestupu dolů na autobus shodli, že ta paní musí být přinejmenším anděl. S takovým poděsem by to snad nevydržel ani Lucifer, ohodnotil Kalivodovu povahu unavený Jahoda. Timofej mu přisvědčil, „ten chlap se nám musel pomstít za všechnu naši nedoučenost a naše ignorantství a dal nám to sežrat. Na druhou stranu nás mohl rovnou vyhodit a myslím, že nakonec i on musel uznat, že to přeci jenom nebyl úplně ztracený čas“. Karel Jahoda o tom zapochyboval, ale nakonec si musel také přiznat, že na starého profesora zas tak špatný dojem nakonec neudělali a že postřehy Dr. Kalivody byli skutečně k věci, ale také si musel přiznat, že vlastně není o moc moudřejší než když sem šel a také se v tomto smyslu nahlas vyjádřil. „Ty Timofeji, co myslíš, bude ti to jeho povídání k něčemu?“

Timofej se musel zastavit, aby Karlovi řádně odpověděl. To už byli poblíž autobusové zastávky. Nepršelo, ale už byla téměř tma. Však již také bylo skoro devět večer a také již svítily lampy pouličního osvětlení a mezitím, než Timofej stačil dokončit svoji odpověď, ujel našim cestovatelům autobus, takže skončili v restauraci U Lišků, kde si dali čaj s rumem. Zde také pobýli skoro hodinu a poté vyrazili domů.

Ještě U Lišků vrátil se Timofej ke svému dojmu z návštěvy u Dr. Kalivody. Měli bychom se ovšem také zmínit o samotné restauraci U Lišků, ale vlastně se o ní nezmíníme, protože popisovat zakouřený lokál plný podroušených pijáků piva je skutečně nehodno vznešeného tématu, jímž se zabýváme, ale budiž tedy přeci jenom poznamenáno, že nad výčepem visela

velkoplošná televize na níž klouzali po ledě čeští hokejisté a zřejmě se jim nedařilo, protože v restauraci vládla hrobová nálada. Naštěstí ani Jahoda ani Vodička nebyli příznivci tohoto sportu a o Vodičkovi se dalo dokonce říci, že hokej a fotbal vyloženě nenáviděl, ale oba moudře v hospodě plné tzv. hokejistů to nedali najevo a raději se věnovali rozboru své návštěvy u Dr. Kalivody.

„Nu Karle, ten nám to tedy nandal“, a Karel Jahoda musel souhlasit, že dostali napráskáno, ale že v podstatě návštěva účel splnila. Timofej s tím nebyl srozuměn, jak splnila účel? Vždyť dvě hodiny nám tam kreslil křídou po tabuli nějaké klikyháky a musím se přiznat, že pomalu nevím o čem nám to povídal. Jistěže začátek jeho přednášky byl zajímavý, ale potom jsem si jasně uvědomil, že moje pátrání po Bolzanovi a Cantorovi skončilo ještě dříve než začalo“. Karel Jahoda se napil čaje s rumem. „No nemyslím si, že by to bylo zase taková katastrofa. Zkrátka jsi trochu vypadl ze cviku a nestačil jsi sledovat Kalivodovi vývody a nemysli si, že já jsem na tom byl lépe a to se tím živím, ale zabývám se matematickým modelováním a všechno, co jsem se kdy učil o množinách jsem skoro zapomněl, což je vlastně ostuda, neboť jak známo právě množinová teorie vytvořila správný základ i pro ostatní matematické disciplíny a pokud se nepletu mělo by jít na ty zatracené množiny převést snad vše, s čím se v matematice setkáváme“. Timofej se také napil čaje a smutně přikývl, „nevím s čím se tam setkáváte, ale já mám pocit, že to budou všechno pěkné potvory. Já si tím peklem asi budu muset projít úplně od začátku a budu si asi muset celou tu množinovou matematiku od základu vybudovat, ale opravdu nevím, kde na to vezmu čas. Myslím si, že něco takového také Kalivoda ke konci své přednášky povídal. Tak pánové, tady jsem vám nastínil, co vás čeká, pokud se tím budete chtít zabírat poněkud vážněji a když to skoro celé

dokázal zvládnout Cantor, tak vy to musíte přeci zvládnout také“.

„To s tím Cantorem asi myslel Cantora ze sanatoria, který se patrně znovu pokušel vzpomenout na to , co vytvořil a to bez jakékoli literatury a navíc v prachbíděném rozpoložení duše . Měl sice po ruce svoji výtečnou paměť, která mu ovšem vyváděla psí kusy. Trochu jsem si tu Kalivodovu knihu prohlížel a mám dojem, že právě na ty svoje množiny si nemohl Cantor za boha vzpomenout, ale prý si velice dobře vybavoval ledacos z Bolzanových Paradoxů nekonečna a ledacos z jeho rukopisů“.

„Hele Karle je ti snad jasné, že nám ale neodpověděl, alespoň přímo na jednu zásadní otázku?“

„Ty myslíš tu jestli tedy obecniny nějak existují nezávisle na naší mysli?“

„Tak přesně tu mám na mysli a patrně nám doporučil, abychom si to zkusili na Cantorův způsob a mám pocit, že to zase nebude takový problém, protože pokud se tím budu ještě chvíli zabývat, tak mne brzy budeš navštěvovat v Bohnicích a již nyní tě žádám, abys mi tam prosím tě nenosil žádnou matematickou literaturu“.

„Jak myslíš. Pokud si to nepřejesh ,budu ti tam nosit pouze pomeranče a cigarety“.

„Já Karle Jahodo věděl, že jsi opravdový přítel a tak mne napadá, že jsme se také nedozvěděli, kam se ty všechny různé nekonečna nakonec vejdou a to je podle dost podstatná záležitost, ale tady je možná odpověď ukrytá v matematické formalismu, který jsem dostatečně neprohlédl a neprokoukl“.

„Bolzano přeci ty svoje pravdy o sobě umístil do Boha, takže pokud někde jsou, tak jedině tam, protože v našich hlavách by skutečně neměli dost místa“.

„A taky jsem se ho ptal na pojem místa a skončili jsme u tabule popsané hromadou písmen, ale on to ten Kalivoda asi nemyslel zle a zkrátka takhle uvažuje a takhle také vysvětluje a mnohdy to asi jinak nejde. prostě napíše M se nerovná N a je to, jaképak štráfy a dlouhé řeči“

„Já to Timofeji vidím tak, že si každý z nás napíše malé slohové cvičení na několik témat. CO JE TO MÍSTO? KAM VLASTNĚ UMÍSTNIL CANTOR VŠECHNY SVÉ NEKONEČNĚ VELIKÉ MNOŽINY? IDEÁLNÍ A REÁLNÝ PROSTOR A VYMEZENÍ POJMU MÍRA A VELIKOST A POCHOPITELNĚ NIKOLI NA POSLEDNÍM MÍSTĚ BUDE. EXISTUJÍ OBECNINY ANEBO JSOU TO POUHÉ POMOCNÉ POMYSLY LIDSKÉ MYSLI ?

Domů na Vinohrady se Timofej Vodička dostal až kolem jedenácté večer a Crystall něměla náladu na jeho řeči. “Podívej milý Time, za prvé smrdíš kouřem a za druhé mne takové samozřejmosti vážně neberou. Hele zítra si klidně popovídáme, ale teď ti přeji dobrou noc“

Timofej tedy zavřel dveře od jejího pokoje a řekl si, že dnes to je již podruhé ,co si připadá jako zpráskaný pes.

Spát se mu ještě nechtělo a tak si sedl v oranžovém pyžamu do svého křesla a pustil si potichu nějaký klavírní koncert od Mozarta a my se tak dostáváme k oblíbenému proudu vědomí, o němž je všeobecné známo, že sice je, ale že proudí jinými řečišti než těmi jež mu vyhloubil literární diletantismus a to již také proto, že nikdo pořádně neví co to je a většinou vám každý poví, že je to taková řeč potichu a tak se toho přidržíme a pokusíme si tu němohru trochu zesílit.

„takový Mozart to měl holt jednoduché. Narodíš se jako hudební génius a jde to všechno jako na drátkách a pochybuji o tom, že

by ho kdy napadlo rozebírat hudbu jako nějaký hluboký filosofický problém. Ten ji zkrátka tvořil, tedy nikoli hudbu jako takovou, hudbu samu o sobě, ale prostě a jednoduše uskutečnil některé z možností, které v ní byly a jsou a budou , možnosti na které ale mohl dosáhnout ve svém rokokovém příbytku s napudrovanou parukou pohozenou vedle postele,kde se toho ale válelo daleko víc. Třeba také několik prázdných butylek od vína .

A TAK POMALU TIMOFEJ VODIČKA PŘEŠEL DO OBÝVACÍHO POKOJE KALIVODOVÝCH, KDE SE MU A KARLU JAHODOVI DOSTALO OD Dr. KALIVODY A JEHO PANÍ POMĚRNĚ SRDEČNÉHO PŘIVÍTÁNÍ A KDE TAKÉ SPOLEČNĚ POJEDLI NĚKOLIK CHLEBÍČKŮ, KTERÉ ZAPILI NĚJAKÝM POLOSLADKÝM ČERVENÝM VÍNEM A POTOM SE PŘESUNULI DÁLE DO HLUBIN NEVELKÉHO RODINNÉHO DOMKU STOJÍCÍHO v horní části Lipenců. Dům stál trochu stranou od silnice stoupající po úbočí Brdů kamsi nahoru. Tady Lipence končily a ke Kalivodům vedla pouze zabláčená polní cesta lemovaná z jedné strany blíž k silnici jakousi strží a z druhé jakýmsi opuštěným statkem. Nad ním začínala zahrada, rozsáhlá zahrada se spoustou starých stromů a rozsáhlým ovocným sadem a kdyby se v tom Timofej nebo Jahoda vyznali museli by poznat,že sad tvoří z větší části jabloně a hrušně, momentálně nádherně rozkvetlé . Naštěstí ani jeden z návštěvníků netrpěl nějakou podrážděností či alergií a tak vstoupili do Kalivodovy pracovny aniž by musel někdo z nich neustále posmrkávat, i když Jahoda přeci jenom neustále posmrkával, ale pouze z toho důvodu, že se při cestě od konečné nahoru trochu nastudil.

Kalivodův psací stůl byl umístěn u okna vedoucího do sadu. Po obou stranách visely portréty významných matematiků a nechyběl mezi nimi ani Cantor a ani Bolzano. Timofej v této

galerii ještě rozpoznal Poincarého a Gödela, ale že tam také visí fotografie akademika Čecha a akademika Jarníka dozvěděl se až od Kalivody, který je vyzval ať si jen udělají pohodlí a sám si sedl na roh svého psacího stolu, ale tam pobyl pouze chvíli a po celý zbytek návštěvy vlastně neustále chodil kolem svých hostů a šermoval jim šlachovitými a upracovanými rukama pod nosy. Tu a tam odskočil ke staré školní tabuli, aby jim názorně ukázal, co měl na mysli a také si tu a tam zapálil ručně ubalenou cigaretu bez filtru, k čemuž pouze poznamenal, že už je mu sice dost přes sedmdesát, ale že toho kouření nechce ze zdravotních důvodů nechávat a uvedl našim přátelům několik odstrašujících příkladů kam to vede, když člověk přestane na stará kolena kouřit, ale také dodal, že to samozřejmě nelze šmahem zevšeobecňovat.

Takže hubený, malý a plešatý Dr. Kalivoda si sedl. Či spíše se pouze opřel o roh svého masivního psacího stolu. Jeho tvář Timofejovi připomněla Cézara. Ano, hotový Julius César, tak jak ho kdysi zahlédl vyfotografovaného na úvodní stránce Cézarova spisu O válce Galské, kterou vydalo nakladatelství Odeon v edici ŽIVÁ DÍLA MINULOSTI, a Timofej si v duchu letmo poznamenal, že to ale byla kurva dobrá řada a že spojení Cézarova fotografie bez dalšího vysvětlení není bez půvabu. Pochopitelně zahlédl fotografii busty slavného Římana a právě ta kamenná tvář mu splynula s výrazem zamyšleného obličej Dr. Kalivody, který v pokoji nerozsvítil, takže jediným zdrojem světla bylo to pošmourné deštivé nazelenalé světlo a proto také ledacos v pokoji dostalo poněkud neostrý výraz a také podobizny slavných mužů vědy visících kolem psacího stolu byly matné a ukryté v polostínu. Dr. Kalivoda si zapálil cigaretu, povstal a vyzval návštěvníky ať si jenom také klidně zapálí, že mu to určitě vadit nebude a potom vytáhl ze spodního šuplete lahev koňaku a rozlil jej do připravených skleniček. Timofej pozdvihl koňak proti šedozelenému oknu a zjistil, že i za tak

pošmourných okolností neztratil ten skvostný nápoji svoji jiskru, ba právě naopak jako by se skrze něj celý pokoj doslova rozzářil, ale možná to bylo také tím, že Dr. Kalivoda odložil nedopitý koňak na roh svého pracovního stolu, který před pár minutami opustil a spustil něco na způsob druhé uvítací řeči.

„Tak vás tedy pěkně vítám pánové. Doktor Rosůlek mne informoval o vašem zájmu a já prosím pěkně nemohu odeprít poučení někomu, kdo projevil tak ušlechtilý zájem jakým bezpochyby jest touha proniknout k základům množinové matematiky. Můj bývalý asistent mi také vymezil několik okruhů ,které vás zajímají přednostně a potěšilo mne, že je z toho vidět snaha jít do hloubky, ale jistě tušíte, že jít do hloubky vyžaduje nejeden nutný předpoklad , z nichž není odborná znalost předmětu tím nejposlednějším , ale není to předpoklad bezpodmínečný. Jedinec ,který se rozhodl vydat na tuto cestu by měl být již na začátku upozorněn na nejedno nebezpečí, které ho může potkat a které ho, pokud osvědčí náležitou vytrvalost a také odvahu, také skutečně potká a může to mít všelijakou podobu včetně nepřízně okolí, které nerado vidí, když někdo strká nos kam nemá. Na vás si pane Jahodo tak trochu vzpomínám, ale vás si pane Vodičko již nějak nevybavuji, ale kolega Rosůlek mi řekl, že prý jste u mne absolvoval dvě zkoušky a jednu z nich dokonce na výbornou, což jenom svědčí ve váš prospěch. Takže náš předmět nevyžaduje nějakou mimořádnou znalost matematiky a dokonce se dá říci, že by s ním mohl poradit téměř každý , kdo má všech pět pohromadě. V podstatě tomu tak je, ale čím dále se dostáváte, tím častěji se můžete zamotat do různých protimluvů a sejít z cesty do nějakých slepých uliček. Ovšemže i nejedna slepá ulička může být zajímavá, ale nechme uličky uličkami a pojďme k věci. Je vám snad zřejmé, že tady nejsme proto, abych vám tady v celé šíři podal Cantorovo pojetí. Od toho máte pánové po ruce rovnou několik knihoven odborné literatury, ale já vám trochu

ušetřím čas, který by jste promarnili lítáním po různých knihovnách, kde byste nakonec stejně zjistili, že většinu vámi požadovaných knih stejně někdo dávno před vámi ukradl a navíc byste se stejně i s oněmi kniha moc nepoposunuli dále, pokud byste tomu samozřejmě nechtěli obětovat mládí a zkrátka byste cítili cosi jako osudovou přitažlivost. Tak to je jiná kapitola. Vám pro začátek musí vystačit obyčejný středoškolský přehled učiva matematiky. Tam si osvěžíte základní pojmy a předpokládám tady u Dr.Jahody, že ten si snad nic takového osvěžovat nemusí a pro vás pane Vodičko to bude jistě hračka si něco takového opatřit a myslím,že tady máme poměrně slušnou publikaci , kterou svého času vydalo Státní nakladatelství pedagogické literatury od Dr. Bělouna a kolektivu. Četba Bolzanových rukopisů není na škodu, ale musíte postupovat systematicky. Sám jsem to celé přeložil a uspořádal a já vám každému při odchodu dám po disketě .To máte jako dárek a také důležitý studijní materiál, protože na tom jste podobně jako na tom byl Cantor po hospitalizaci v sanatoriu pro duševně choré, kde se ocitl jak bez přátel, tak bez odborné literatury a s vynechávající pamětí.Pravda několik věrných duší mu zůstalo a vskutku nejpozoruhodnějším druhem těchto pro Cantora tak trpkých, ale zároveň šťastných let byl bývalý knihovník z Klementina pan Wagner, tehdy snad již stoletý. Nu géniové většinou umírají mladí,ale existují vyjímky z pravidla a dokonce se stává, že se najdou jedinci, kteří přicházejí na nové věci i ve stáří a neometají se jako mnozí zestárlí géniové stále do omrzení kolem bezpochyby skvělých výdobytků svého mládí a to Einstein ještě nepatří mezi rovnou odstrašující příklad. Nechci vás podceňovat, ale Cantorovi v jeho tvůrčím období a rozmachu byste se jen stěží vyrovnali jako se asi dodnes snad nikdo nevyrovná Mozartovi,který si jen tak mírnyx tírnyx složil po cestě v dostavníku symfonii anebo si rovnou na poslední chvíli dodělával svého Giovanniho, kterého někteří znalci považují za

operu všech oper. Nu nejsem zas takový znalec Mozarta, abych to mohl pořádně posoudit, ale jistě budete souhlasit, že to byl kabrňák. Proto vám také doporučuji Cantorovy deníky z blázince, ale nejdříve si skutečně poctivě projděte toho Bělouna.

Tak a nyní se podívejme na ty vaše okruhy. Vida ,vida, tak pány by zajímala jsoucnost obecnin. To ovšem , jak jistě víte, nemá co dělat s matematikou. Přinejmenším při prvním pohledu a při prvním přiblížení, ale nepopírám, že tato otázka má své opodstatnění a právě u Bolzana a Cantora je docela na místě a tady se dostáváme přímo ke krásně naivní otázce Co je to místo? Pánové vy máte štěstí, že už jsem pryč z univerzity, protože tam bych vás vymetl ven a nakopal zadků ,ale uznávám, že každý ,kdo pěstuje geometrii trochu vážněji než zábavnou hru s kružítky, ovšem stále to může být zábavná hra, by se na tím měl zamyslet,že ano? A také tady vidím, že jste na to šli opravdu zhurta. Což je pochopitelné, neboť v učebnicích matematiky se nejlépe čtou úvody a někdy také závěry, pokud se s nimi autoři obtěžovali a proč by také měli. Nechť si závěry učiní každý po svém, pokud na ten konec někdy dojde, což ale dojde málokdo, takže jaképak závěry. A pochopitelně to celé zase souvisí se spojitostí a mírou a také prostorem a to prostorem pomyslným, protože fyzikální prostor , alespoň při prvním pohledu ,je všechno jiné než prostor pomyslný a jistě tušíte, že takových prostorů může být celá řada. Takže vy se mne opět poněkud naivně ptáte a já tady doktore Jahodo vidím, že vy jste byl až donedávna spíše automechanikem matematiky či ještě lépe technicistním uživatelem bez sebemenšího filosofického zájmu a jak víte u Bolzana to bylo právě naopak. Jistěže ho ledasjaké hříčky musely upoutat, ale jeho motivy pro hloubání nad matematikou byly filosofické. Nu kampak by se asi ty různé Cantorovy množiny mohly vejít? Kampak je ten rošťák jen mohl

strčit? Nu třeba do šuplíku a, jak vidíte , skutečně se to tam celé vejde“.

A DR.KALIVOT PŘESTAL CHODIT SEM A TAM A VYTÁHL JEDEN ZE ŠUPLÍKŮ SVÉHO PSACÍHO STOLU A PO OBOU STRANÁCH BYLY ČTYŘI A ON POTÉ ZÁDY K POSLUCHAČŮM COSI HLEDAL V LEVÉM SPODNÍM Z POHLEDU SVÝCH NÁVŠTĚVNÍKŮ A KDYŽ SE OTOČIL DRŽEL V RUKÁCH SILNOU KNIHU .“Tak pánové, teď jsem vám předvedl malé kouzlo.Vida Cantor se vším všudy a celý se vešel do toho šuplete“,KTERÉ TAKÉ DR.KALIVODA NOHOU ZASUNUL TÉMĚŘ DO PŮVODNÍ POLOHY,TAKŽE MEZI HORNÍM ŠUPLÍKEM A NEDOVŘENÝM ŠUPLÍKEM ZELA MALÁ TEMNÁ PROHLUBEŇ , JEJÍŽ TMAVOST BYLA UMOCNĚNA SAMOTNOU POLOHOU DOVNITŘ PRACOVNY A TAKÉ O NĚCO TMAVĚJŠÍM ODSTÍNEM ŠEDI ZA OKNEM .OBLOHA SE POMALU DOTÝKALA VRCHOLKŮ STROMŮ, ANEBO TO TAK ALESPON VYPADALO. Stále pršelo...

Dr.Kalivoda se zasmál, „tak vidíte pánové , jak je to jednoduché, ale prosím, pro začátek upřu vaši pozornost k těm nebezprostřednějším možnostem kam ta nekonečna uklidit. Což takhle minulost, anebo třeba budoucnost? Pokud by snad ani to nestačilo , potom je zde přítomnosti a do ní můžete nastěhovat , co je libo. Jenomže se neví do jaké minulosti či přítomnosti vlastně hodláme umisťovat ta nešťastná velemnožství, která jsou vlastně pouhými pomysly, ale přeci jenom si musíme přiznat, že i pro ně nějaké místo potřebujeme. Dva prvky množiny položené na sebe nám tak říkajíc splynou v jedno a jeden se ztotožní z druhým a totéž se musí říci o množinách uspořádaných dvojic či trojic anebo n tic. Tady to platí stejně jako u těch předcházejích. Nu v mysli máte také místa habaděj, ale co když máte někam odstěhovat všechna přirozená čísla. No v mysli můžete nalézat čísla stále větší a větší ,ale nakonec se

vám tam nevejdou jaksi časově, protože zkrátka nemáte tolik času , aby jste si pořádně uvědomili nějaké pořádně velké číslo byť by to bylo ve formě 10 na N . Nu a 10 na nekonečněkrát si sice pomyslit můžete, ale je to jenom prázdný symbol.

PODÍVEJTE S ČASEM SE TO MÁ VŠELIJAK A NAJDOU SE TACÍ, KTERÍ HO SPOJILI S PROSTOREM V NEDÍLNOU JEDNOTU. Ale co mi brání, alespoň v představě přiložit k prostoru pomyslné pravítko nazvané čas. Na svém pravítku uvidím , že náš vesmír má skutečně někde bod vzniku. A dále? Zaniklo mé ideální pravítko či nezaniklo? Já si ho vymyslel uvnitř tohoto vesmíru a zvesela si jím mohu cokoli poměřovat i před bodem vzniku našeho universa , byl-li to bod a vzniklo-li vůbec někdy něco, což zdaleka není tak jisté. Vznik, zánik, trvání. To jsou všechno příliš lidské kategorie. Nikdo prozatím neví , co bylo za oním bodem a někteří chytráci vám budou tvrdit, že za ním už nemá smysl se časem zabývat, protože za ním zmizel i prostor a také cosi, čemu pořádně nerozumím, totiž hmota, ale tou si prosím nebude kazit náladu, protože nehmotný a neprostorový bod je mi smysluplnější entitou než celá ta hmota. Ale zmizelo snad kvůli tomu VŠE? VŠE JE VŠE A ZMIZET PROSTĚ NEMŮŽE A NĚJAKÝ BOD VZNIKU UNIVERSA NA TOM NIC NEZMĚNÍ. Za TÍM BODEM TEDY máme dost místa, ačkoli uznávám pouhou metaforičnost tohoto místa ve spojení s oním ZA . Tam si mohu ukládat po libosti všechno možné včetně těch nejfantastičtějších představ , z nichž poměrně nejnefantastičtější je, že oním ZA je nic, které je ovšem úplně ideálním místem pro vše stejně jako jím je matematický bod-dále nedělitelné cosi bez rozměru. Ovšem také budoucnost nemá hranice, alespoň v mých představách ji nemá a tudíž , alespoň v mém pojetí lze do budoucnosti odsunout každou nepříjemnost včetně těch nerozumně velikých doslova monstrózních nekonečných množin. Bolzano to všechno našel v Bohu. Našel nikoli vynalezl a podobně na tom asi byl Cantor.

Ted' už je to jenom na vás, co si vlastně pod tím Bohem dokážete představit, ale nepředstavujte si pod ním prosím tu největší možnou množinu všech možných množin, protože taková je ex definitione nemožná. Takže nakonec se nám i to vše jaksi vymklo z rukou, ale to předbíháme daleko dopředu a tady ještě nemá nikdo pořádně jasno, ale mně je ta představa docela blízká neboť v ní vidím podobenství Boha stále tvořícího a nikdy neukončeného a neukončitelného a tudíž nedeterministického, neboť u jednoduchého vše do sebe uzavřeného proměňuje se mi to vše skutečně v jakýsi mátožný inertní bod, do něhož se to všechno narvalo a kdy ale nikdo vlastně neví jestli je to malé anebo velké. Ale koneckonců takové malé a velké tady ztrácí jakékoli opodstatnění. Tak a kampak se nám potratil náš prostor. Prostor našeho dobrodružství a prostor pro kladení spousty otázek bez odpovědí? Rád si ho představuji jako válec, jehož plocha je trojrozměrná a je to tedy čtyřrozměrný válec a nemusí u toho viset to dotěrné t nebo-li čas. Jednou provždy válec. Pak tady máme válec prohnutý na několika místech a těch prohnutí a zakřivení může přirůstat a přirůstat a náš 4 až n válec se také může proměnit v prsten. Kolik tvarů tedy může mít jenom ten náš trojrozměrný prostor? Přidáme-li si k tomu čas bude to ještě veselejší podívaná. Jenom mi k tomu nepřidávejte hmotu. Vidím na vás, že vás ta hmota docela trápí a ono to také docela souvisí s tou vaší obecninou nebo obecninami. Hle Hmota-obecnina par excellence. Možná? Jak se vůbec můžete ptát jestli existují nějak samy o sobě či pro sebe nějaké obecniny, když mi ani pořádně nedokážete říci, co to pro vás znamená a jestli je to vůbec pojem schopný k tomu, aby byl definován a tak se s ním mohlo nějak pracovat. Ano spojitost je obecnina. Ano množství a množina a prvek množiny a také čísla, ale je jí také stůl či kůň?

TIMOFEJ SE KRADMO A ÚKOSEM PODÍVAL NA

Jahodu a ten mu pohled vrátil. A oběma bylo patrné, že tady

nebude něco v pořádku. Kalivoda je vlastně ani nepustil ke slovu a pokračoval jako nějaká lavina , která strhla skupinu lyžařů, mezi nimiž náhodou také byli Timofej a Jahoda,ale Timofej nebral Kalivodova slova na lehkou váhu, i když si občas připadal jako Daidalus ztracený ve vlastním labyrintu. Bylo toho najednou nějak moc a možná byl Kalivoda docela V POŘÁDKU, JENOM SE SNAŽIL ZODPOVĚDNĚ ZODPOVĚDĚT NEZODPOVĚDITELNÉ OTÁZKY, PŘIČEMŽ ovšem může u posluchačstva vzniknout dojem zmatení, ale Timofej a snad i Karel Jahoda cítili, že , cítili, že –cítili zkrátka asi to, co by cítil každý,kdo by se ocitl za takových okolností na takové přednášce a ta ještě zdaleka neskončila, nýbrž to byl jenom úvod k demonstraci vlastního obsahu zachytitelného víceméně pouze symbolicky a tak se Dr.Kalivoda chopil křídý a rozsvítil lampičku nad tabulí, takže většina pokoje tonula v pološeru a pouze Kalivodův profil a jeho ruka vystupovaly jako na černém divadle do popředí,příčemž jevištěm byla tabule na níž začal balet znaků a písmen doprovázený věcným výkladem Dr. Kalivody.

Z DENÍKŮ A DOPISŮ TIMOFEJE VODIČKY

27.5.2013

Již jsem druhý den v Liběchově. Okolnosti ti Karle ještě vysvětlím. Ale pro začátek musím nejdříve vysvětlit něco sám sobě a potom také tobě Crystall .

Asi před týdnem a bylo v neděli někdy kolem páté odpoledne potkal jsem na Karlově náměstí Dr.Kalivodu a nemohl bych si vymyslet nejnepravděpodobnější místo, kde bych se s ním mohl potkat. Mé důvody pro průchod oním náměstím byly mnohem prozaičtější.Co 14 dní mám u sebe svoji dvanáctiletou dceru Aničku z prvního a také posledního manželství a odpoledne ji vracím její matce do Nuslí . Moje zpáteční cesta vede většinou

přes Karlovo náměstí a obvykle zde ani nevystupuji z tramvaje, leč tentokrát jsem vystoupil a zpětně si to mohu vysvětlit třeba osudovým předurčením či zásahem božské prozřetelnosti. Zkrátka jsem dostal náladu se projít po okolí a tak jsem si to rovnou zamířil ke kostelu sv. Ignáce a kdo nezná jeho okolí věz, že právě tento jezuitský chrám jest výraznou dominantou tohoto velkého náměstí. A právě před průčelím sv. Ignáce zahlédl jsem Dr. Kalivodu. Já ke chrámu přicházel ,on z něj vycházel. Tak tomu bys Karle snad ani nemohl uvěřit, kdyby to prostě nebyla pravda. Přátelsky jsme se pozdravili a zanedlouho jsme se společně ocitli Ve Viniční ulici. Kalivoda mi vysvětlil, že sem do Viniční sem tam zavítá a že tam v Antropologickém muzeu zná pár lidí a tak může občas pobýt v místnosti, kde svého času působil Einstein..“ To byste nevěřil, jak osvěžující může být pobýt v místech, kde žil a pracoval veliký duch. Uznávám, že je to tak trochu moje úchylka a také tady nepobývám často, abych snad v někom neprobudil podezření o mém duševním stavu.Někdy se před tím zastavím u sv. Ignáce, jak jste si koneckonců nemohl nepovšimnout. Nejsem bůhvíjaký katolík a spíše se tam zastavuji přímo kvůli Ignácovi, ale pobyt v kostele tu a tam nemůže uškodit a vám bych pane doporučoval něco podobného“. Potom se mne zeptal jak se mi vede s množinami a Bolzanem. “No není to žádná sláva pane doktore. Víte co, já jsem sice pár let studoval fyziku, ale nikdy jsem pro to vlastně neměl pořádné vlohy a ke studiu mne přivedli jakési chlapecké iluze, že právě fyzika je to pravé pro někoho, kdo se odhalit tajemství bytí. Každopádně jsem odhalil svoji naprostou nedostatečnost se něčemu takovému soustavně věnovat a tak jsem toho raději nechal. Já jsem vlastně nikdy pořádně nevěděl, co chci a tak jsem dohubkařil až do toho mého antikvariátu, protože knihy mne vždycky bavily, ale to pro vás určitě není zajímavé téma.No a jednou jsem u sebe v práci narazil na knihu sovětského akademika Kolmanna .Je to napsáno v padesátých

letech a také je to na té práci znát, ale číší z té práce Kolmannovo upřímné zaujetí pro Bolzana. Je tam uveden jeho životopis a stručný rozbor jeho díla matematického a filosofického a právě tady jsem se dozvěděl o těch neuveřejněných rukopisech a také o Bolzanově zálibě v nekonečnech. To mne vážně zaujalo a tak jsem si k tomu našel ještě pár jiných knih včetně té vaší poslední práce a málem se mi z toho všeho zavařil mozek. Tak jsem si po mé návštěvě u vás řekl, že už si o tom raději nebudu nic číst a že se k tomu budu jen tak volně vracet ve vzpomínkách a že se pokusím jaksi vybudovat tu teorii množin sám pro sebe znovu a nějak doufám, že si při tom ledacos ujasním. Ale nemám na to moc času. Musím být valnou část dne v antikvariátu a po večerech si ještě přivydělávám psaním sprostých povídek pro různé pornografické časopisy a ještě mně to někdy popadne a potom ještě píši nějaké vědecko fantastické povídky.“

Ale nepovídejte „řekl Kalivoda a dodal, že se můžeme ještě trochu projít a navrhl , že můžeme zajít do fyzikálního ústavu, kde má svoji bývalou pracovnu stále k dispozici a že si tam můžeme dát třeba čaj anebo třeba i něco jiného,ale nesvádím vás pane k nižádným špatnostem.“

Po cestě do ústavu a ještě potom i v jeho pracovně jsme si povídali o vědecko fantastické literatuře a on se při tom také zmínil,že se nedávno znovu a to již poněkolikáté podíval na slavný Kubrickův film Vesmírná Odyseia 2001. “No vidíte to a teď máme již rok 2013 a prozatím stále lítáme kolem zeměkoule a tím to prozatím skončilo , ale kdoví , co bude třeba za dvě stě nebo třeba tisíc let“?

Musel jsem s Kalivodou souhlasit,že Odyseia je výtečný film a přiznal jsem se mu, že mne inspirovala k jedné povídce.“On se totiž pane doktore při tom psaní nesmí člověk bránit žádné inspiraci a nesmí se bát použít témata třeba již stokrát

zpracovaná. Takový Shakespeare si s tím také hlavu nelámal a staří řeční tragédové to dělali jaksi úplně samozřejmě .Postupují tak také a nemám při tom žádné výčitky svědomí a koneckonců ve vědě je to stejné“.

„No to se rozumí samo sebou. Vezměte si jenom takového Cantora jak plodně navázal na Bolzanovy podněty a kam až to dopracoval.“

„Tak to jsem rád , že si rozumíme.“ A potom jsem se mu svěřil se svým nápadem, ale nechci tě tím již Karle zatěžovat a on se ten nápad, ta skulina v našem uvažování a našem životě ještě nějak projeví a možná najdeš nějaké stopy již v mém deníku, který je určen nejenom pro tebe, ale jak by napsal Nietzsche - ale také pro všechny a pro nikoho a tak se už vůbec Karle dále nepodivuj proměnám v osloveních, protože to také píše pro Crystall a také pro toho Rosůlka. Abych ale nezapomněl Mojžíři na to nejdůležitější. Když jsem se loučili, navrhl mi Kalivoda , že mi může zařídit krátký studijní a bezpochyby osvěžující pobyt v Liběchově. “Konec konců tam Bolzano v posledních letech svého života zajížděl k těm Veightovým a já jsem tam s pomocí místních nadšenců zřídil malé muzeum anebo snad ještě lépe mauzoleum. Dům Veightovým se nám podařilo jakž takž opravit a v přízemí je dnes malá expozice o Bolzanovi a také můžete nahlédnout do jeho pracovny, kterou jsem se pokusili uspořádat tak , jak asi mohla vypadat ještě za jeho života. To víte, že původních věcí je tam pomálu, ale má to svoji atmosféru. Hodně při tom blouznivém počínání pomáhal místní starosta , který má ve vsi malý pension a také místní knihovník Wagner. Nu ano pane Vodičko a teď už byste mohl začít spekulovat o ledačem. Třeba také o tom,že my dva nejsme vůbec reální a že jsme pouhou hříčkou nějaké gigantické mysli,která si při přepočítávání všech přirozených čísel uvědomila,konečně, že takhle by mohla postupovat do zblbnutí

a úmoru a stejně by jí to bylo k ničemu a tak si raději začala hrát, ale není to tak fantastická představa jak to vypadá na první pohled. Jen si promyslete toho svého Bolzana pěkně po svém a do důsledku a uvidíte kam vás to přivede. Nu a Wagner ovšem nemá přes dvě stě let. Je mu tak šedesát, ale je to místní pamětník a jeho rodina tam v Liběchově žije bohatě přes těch dvě stě let, takže těch Wagnerů tam možná potkáte víc. Náš Wagner také sepisuje místní kroniku, s kterou již začal jeho praprapradědeček. Udělejte si malou dovolenou. Určitě vám to prospěje. Antikvariát se nezboří a vaše přítelkyně pro to bude mít jistě pochopení. Stačí vám týden dva. Vezměte si sebou ty rukopisy a nějakou tu středoškolskou učebnici matematiky, ale nic dalšího. Pořád a pořád se k tomu vracejte, procházejte se po Liběchově a uvidíte. Wagner vám půjčí klíče od muzea a vy tam můžete být od rána do večera a přespát můžete u starosty v jeho penzionu. Já jsem tam také nějakou dobu byl a nemá to tam ten starosta Podkova špatné. A ještě vám dám na závěr jednu radu pane Vodičko. Ale berte to s rezervou jako slova chátrajícího děda vševěda. Svět je ve vaší mysli a vždycky je pravdivý, a tzv. lež je pouhou pravdou naruby, ale v hlubším slova smyslu je také jsoucí a tudíž je nějak pravdivá stejně jako VŠE. No vy už si to nějak přeberete a tom nepochybuji. Líbíte se mi a dokonce jsem si na vás vzpomenu, ano vy jste u mne dělal zkoušku z analýzy někdy 87 roce a dostal jste ode mne jedna. Úplně to vidím před očima, ale to opravdu není to nejpodstatnější...

Tak jsem tady Lukáši a všechno je přesně tak jak mi to popsal Dr. Kalivoda. Je tady ten KNIHOVNÍK Wagner, kulhavý a tlustý trpaslík se silnými brýlemi, je tady rozšafný starosta Podkova a ten tady není sám, protože je tady také paní Podkovová a také je tady jeho syn Podkova a k tomu je tady ještě manželka onoho syna a také jsou tady malí Podkovové a vůbec jsem z toho úplně vedle, protože jsem z Prahy za nevytáhl paty již několik let, pokud nepočítám nějaké ty cesty do zahraničí a jednu obzvláště

kuriózní cestu do Brna, která tě Jene tak pobavila, protože vyjet si do Brna kvůli takovým důvodům, které mne k té nerozvážnosti přiměly může pouze pomatenec a já si i zde jako pomatenec připadám a musím tak také vypadat i v očích mých hostitelů, kteří mne ovšem díky doporučení Dr. Kalivody přijali takřikajíc s otevřenou náručí a myslím si, že starému Podkovovi by možná mohlo přijít na mysl přivítat mne tady chlebem a solí. Jediný Wagner se na to mé počínání dívá střízlivě, ale projevil mi již svoji přízeň, když mi nabídl zapůjčení místní kroniky, kde jsou také popsána léta z první poloviny devatenáctého století a tajuplně k tomu poznamenal, že je tam i několik záznamů o Bolzanovi. Takže se mám Matouši opravdu na co těšit.

Crystall to vzala naštěstí celkem s pochopením, i když nechápala proč chci strávit nějakých 14 dní v nějakém Liběchově. „Já ti to neberu. Pokud si myslíš, že tam na něco kloudného přijdeš, klidně si jeď. Jsi opravdu magor Timofeji a pořád nerozumím tomu, že žiji právě s tebou, ale mám tě ráda, ale být tebou tak vy se vykašlala na ty podělané množiny a raději bych se snažila dát dohromady ty tvoje kšefty, které ti padají na hlavu, ale jak chceš. Já to tam ještě s Alicí nějak zvládnou a hlavně si nevypínej telefon jak máš ve zvyku.. Nakonec jsem se dohodli, že za mnou přijede na jeden víkend, protože Podkovův pension vypadal k světu. Je to vlastně přestavěná a upravená středověká zemanská usedlost a jeden pokoj je dokonce ve věži a také chová Podkova koně a Crystall je do koní blázen a nejenom do koní... kočky a psy a ještěrky a chameleoni a tak podobně. Já mám k domácímu zvířectvu zdvořilý odstup a z nějakého pejska bych asi vyletěl z kůže.. hrůza... naštěstí se mi zatím daří držet všechny ty roztomilá zvířátka přede dveřmi mého bytu a naštěstí Crystall stále tvrdí, že ji jedno takové zvíře jakým jsem já prozatím bohatě vystačí. Tak to vidíš Matouši, jak to mám složité, ale ne, Crystall je fantastická, ale nechme toho a vraťme se do Liběchova...

Jsem tady již pár dní a prozatím vlastně jen tak chodím po vesnici a okolí a Bolzanovo muzeum jsem si pomalu ani nestačil prohlédnout. Jednou jsem pohovořil déle s knihovníkem Wagnerem. Zašel jsem si za ním přímo do knihovny. Jistě ti nemusím Zachariáši popisovat jak to chodí a vypadá v takové malé vesnické knihovně. Potřeboval jsem si tam vypůjčit nějakou stručnou příručku středoškolské matematiky. Nějak se mi ty disjunkce a konjunkce pomotaly v hlavě a tak jsem si řekl, přidržím se Kalivodových doporučení a trošku si opráším ty základní pojmy, potom to už určitě půjde samo a já začnu šmahem dobře uspořádávat množiny a rovnou se pustím do aritmetiky transfinitních čísel. No to jsou Crystall jakési pojmy, které se v té množinové teorii vyskytují, pravil jsem ji tak dva dny před odjezdem sem do Liběchova. “trans co“ zeptala se Crastall

-transfinitní Crystall-tj. konečno překračující a do nekonečna již došlý—a jak může prosím tě něco dojít až na konec nekonečna? Není to nějak pošahaný a postavený na hlavu?

Tak to ti děvče nejsem schopen vysvětlit, protože tomu vůbec nerozumím, ale fascinuje mne na tom, že si někdo řekl, že to jde a pokusil se to zdůvodnit a při došel k pozoruhodným výsledkům.

Fajn Timofeji, ale dej mi s tím pokoj---

Pěkně vítejte pane Vodičko u nás v knihovně.

Dobrý den pane Wagnere

Smím být tak smělý, ale rád bych se přeptal, co vás přivádí do našeho skromného chrámku vědění. Právě vy takový učenec – zde?

No on už měl Wagner takový smysli pro humor a já jsem mu rád na tu jeho hru přistupoval,takže jsem se ho zeptal,zda-li nemá Množiny jinak od Dr.kalivody a knihovník Wagner mi ji zpod svého pracovního stolu bez mrknutí oka podal a také dodal“,ale vážený mistře to není kniha pro každého, ale vy jste studovaný člověk, takže vy si s tím již nějak poradíte“. Já jsem knihu bez mrknutí oka převzal a poté jsem vyrazil mezi regály, kde jsem našel svůj stručný přehled středoškolské matematiky z edice Kostka ze Státního pedagogického nakladatelství a později jsem musel přiznat, že Dr.Bělounovi s kolektivem se skutečně podařilo vytvořit srozumitelné kompendium středoškolské látky,ale našel jsem mezi těmi policemi s knihami také sám sebe.Úplně jsem se viděl jako třináctiletý chlapec kterak stojím zcela okouzlen před regály naplněnými dobrodružnými romány z řady knihy odvahy a dobrodružství nebo-li KODU z nakladatelství albatros. Také ve zdejší knihovně jsem objevil celou řadu těch charakteristických svazků provedených v jednotném stylu jako knihy s laminovanou vazbou,

s třemi černými pruhy v horní části rovného hřbetu pokračujícími na přední stranu a končící u nějaké živé ilustrace vyplňující pravý horní čtvrtinu této strany.Vida vida Dobrodružství kapitána Blooda, Jezdec z neznáma,Příběh opravdového člověka,Emil a

detektivové, Duch z Llana Estacada, Tři mušketýři, Maurice Leblanc, Pes Baskervillský ... Při odchodu jsem musel pochválit knihovníkovi pestrý výběr a také jsem mu přislíbil, že mu Množiny jinak brzy vrátím. “To nespěchá pane Vodičko, to si ponechte tak dlouho jak bude zapotřebí a pokud budete mít někdy čas, zastavte se u mne. Bydlím vedle muzea a rád si s vámi popovídám.”

Při návratu do pensionu jsem na chvíli zastavil v muzeu a tam chvíli postál u police s několika svazky, které patřili k Bolzanovu pravidelnému čtení. V duchu jsem si pravil, že tady bych si měl také něco vybrat, ale takové věci jaké četl Bolzano byli nad mé duševní schopnosti-Brosius, Anfangsgründe der Differential- und Integralrechnung z roku 1830, nebo Cauchy- Cours d'Analyse, Kästner-Matematische Anfangsgründe, Ohm - Versuch eines vollkommen consequenten Systems der Mathematik...

Za okny se vyjasnilo. Mraky se protrhaly a náves se starou lípou zalilo tmavě žlutý svit. Vyšel jsem před dům a zhluboka se nadechl vlhkého svěžího vzduchu. “Hodím si to na pokoj a půjdu se projít”, a také jsem tak učinil.

Liběchov leží na rovině. Pouze krajina směrem k východu je mírně zvlněná, ale jsou to opravdu jenom drobné vlnky. Poutník procházející po okolí nemůže být ohromen pohledy na strmé horské velikány a není-li to vnitřně založený jedinec, sotva ho můžou uspokojit nudná a fádní pole. Jen tu a tam zpestří se výhled nějakým hájkem či lesíkem. Timofej Vodička zamířil si onoho pozdního odpoledne východním směrem k nedalekému březovému háji. Hustá šedá mračna svírající ještě dopoledne vesnici jako svěrací kazajka se protrhala a tu a tam pronikaly skulinami mraků temně žluté proudy slunečního svitu.

Překladatel a spisovatel Vodička přijel si do Liběchova trochu oddechnout od shonu a ruchu Prahy. Měl zde vzdálené příbuzné

a statkář Podkova, bratranec jeho matky, jej rád přijal na několik dní pod svoji střechu. Timofej Vodička byl na pokraji zhroucení, neboť náročná práce na překladu Goethova Fausta jej doslova vysávala a děj tragedie jej celého pohltit. Takže jednoho květnového dne položil pero na svůj pěkný psací stůl z ořechového dřeva a po poradě se svoji paní Crystall von Casius-Vodičkovou se rozhodl pro krátké odpočinutí u svých vzdálených příbuzných a byl také pevně odhodlán nevěnovat se zde pokud možno žádné vyčerpávající duševní práci. Takže většinu dne proseděl v sednici na statku a buď vedl rozprávky s paní Podkovovou anebo si hrál s několika jejími ratolestmi. Pán Bůh ráčil požehnat statkáře Podkovu zdravým potomstvem. Měl čtyři děti. Přičemž nejmladšímu Kryštofovi šlo teprve na druhý rok. Mařenka byla o rok starší a Anička již chodila do obecní školy největší radost dělal starému Podkovovi jeho nejstarší syn, který se učil u kováře a vypadalo to, že z něj bude šikovný a rozumný hospodář.

Když to počasí dovolilo, vyřázel Timofej Vodička na delší procházky po okolí Liběchova. Doslova si zamiloval jeden nevelký březový háj nedaleko od vsi. Cesta mezi poli tam zabrala sotva půl hodinky a právě onoho dne, když se opět blížil ke svému háji, uviděl, že se proti němu blíží nějaký člověk v tmavém kabátci. Jakmile se ona postava přiblížila tak na dvacet metrů, poznal v ní Timofej Vodička kněze Bolzana.

„Dobrý den pane Vodičko“, pozdravil Timofeje Bolzano a toho dne již Timofej do svého březového háje nedošel, ale byl za to odškodněn poučným rozhovorem, který se rozpředl mezi ním a nedávno přibývším přítelem Dr. Bolzana panem Příhonským,

Už v salónku paní Veightové zaznělo ono slovo Vše a vyslovil jej myslím právě Timofej Vodňanský. Rozhovor se točil kolem posledního Timofejova nedokončeného překladu Goethova Fausta a myslím si, že v této souvislosti zaznělo, že pro Goetha

bylo vlastně vše krásné. “A s tím také musím pane Vodičko srdečně souhlasit „odpověděl Bolzano“,neboť v jistém slova smyslu Bůh přeci nemůže nebýt než krásný,ale jak jistě víte, je to potíž s těmi abstraktními pojmy jako je krása a nebo dokonce Vše, což je snad pojem zcela nejabstraktnějších.“

„Jak to myslíte pane Bolzano-nejabstraktnější?“

Inu tak a ty mi to Františku jistě promineš, neboť tebe takovými záležitostmi unavuji pořád dokola, takže bych se ti vůbec nedivil, kdybys náhle vstal a řekl, že toho již máš dost.

Ale Bernarde nepřeháněj. Navíc pokaždé, když se k takovým předmětům znovu a znovu vracíme,vždy nám přijde na mysl něco nového,takže naopak vítám zvědavost pana Vodňanského ,ach pardon Vodičky.

Poté se Bolzano obrátil na Timofeje Vodičku“. A co si pane představujete pod tím VŠE vy?“

„Nu pane doktore, to jste mne zaskočil. Tak je tomu vždy , pustí-li se člověk do rozumování a začne mluvit třeba o všem a třeba také jak je to vše krásné. Co bych vám měl říci? Nikdy jsem se nad tím vlastně pořádně nezamýšlel a vy jste tedy nachytal na švestkách, ale nejsem nějaký nezbedný školách, abych hned vzal do zaječích. Podle mne tedy vše bude úplně všechno co je.“

„Tak s tím rozumováním máte naprostou pravdu a je pochopitelné, že člověk zaměstnaný starostmi dne, nemá příliš pokdy se tím zabývat a také povětšinou na nějaké takové dotazy vám povětšinou odpoví, abyste mu s tím dali svatý pokoj a je-li dobře naladěn , tak se přeci jenom na chvíli zamyslí a obvyklá odpověď je tu nasnadě a není tím vším nikdo jiný než samotný Pán Bůh, což je pravověrné a katolické zároveň a my bychom se s tím také měli spokojit, ale co naplat, nepokojný čilí lidský duch

nemůže zůstat nečinně stát u této tak uspokojivé odpovědi, v níž by se také mohlo skrývat také to vaše všechno co je a jistě jste si již všimnul onoho dvojího vše skrytého ve vaší odpovědi a doufám, že dokonce také onoho dvojího jest. Vše je všechno co je anebo si to raději zkrátíme a řekneme vše je vše. Alespoň nám odpadlo to jedno jest. Copak jest ono jest a co vlastně jest a ono co bude patrně oním vším, které asi máme na mysli. Tak pane Vodičko, nechci vás v žádném případě uvádět do rozpaků a pokud by vám to bylo nemilé, tak můžeme klidně přejít zpět k vašemu Goethovi.

„Ale vůbec ne, pane Bolzano. Ba právě naopak. Když se tak dlouho a úmorně zabýváte Faustem, tak přeci musíte být proti takovým spekulacím náležitě obrněn a nesmí vás to zaskočit. Dlouhou dobu mne trápila jedna taková naivní otázka. Bude tady ještě něco po mé smrti? Nezanikne to vše se mnou? NYNÍ POUŽÍVÁM ONO VŠE jaksi intuitivně a musel jsem si samozřejmě říci. To je přeci bláhové domnívat se, že po smrti SVĚT zmizí a šmytec, ale ono to skutečně zmizí, nevěříte-li v posmrtný život. Řekněme, že přistoupíme na to fantastické stanovisko, že není posmrtného života. Tak pro mne moji smrtí vše končí a končí tím také svět. Jako by svět byl pouhou střídou vnímanou různými vědomími. Neustále zanikající a neustále vznikající. V tom smyslu svět zaniká každým okamžikem a také se každým okamžikem rodí. Je-li jeho bytí tak důvěrně spojeno s vnímáním, a nikdo mi neupřel, že pro mne není vůbec důležité, že ho právě v tuto chvíli vnímá mnoho milionu na mně nezávislých jedinců. Co je mi to platné, že to také vnímá někdo jiný, když mně to jiné vnímání i s mým světem nenavrátí k životu a bytí. Ale jak se mohu já měřit se světem, ačkoli vše doslova vše co je- je jaksi jenom v moji hlavě. Netvrdím, že by to nebylo nějak venku, ale ono venku je prostě venku a zůstane tam nadosmrti. Vždyť i ten Bůh je tady“, a Timofej Vodička si poklepal na čelo“, a je tam také Faust a také vy tady s panem

Příhonským. Jistěže jsem si vás nevymyslel, ale pokud by mne teď právě tady ranila mrtvice, zmizíte a nebudete, alespoň pro mne ne a to je přeci pro každého to nejdůležitější jak je svět pro něho. Nemyslím to v nějakém omezeném sobeckém smyslu, jako že by tu svět měl být jenom kvůli mně. Často jsem si říkal jak se dostat z té šlamastyky a jediným východiskem jevílo se mi nějaké nepřetržité vědomí vnímající svět stále, včetně mne a včetně smrti mých prarodičů, kteří by se ale jako mnoho jiných nebožtíků měli na existenci světa nějak stále podílet, neboť jinak byl by svět nekončící apokalypsou a to by nebylo za mák spravedlivé a tak jsem začal věřit i v ten posmrtný život a tak svět pro mne je . Je to vědomý svět . Uvědomělý a tím pádem smysluplný. Ale jak může být ono vědomí, to si nedokážu vysvětlit. Ale to vše mělo by býti vědomé a mělo by to být obsahem onoho vědomí. Co je nevědomé, to prostě není. Může se to skrytě projevovat, ale dokud si to neuvědomím, tak to prostě, alespoň pro mé vědomí není. Dokud jsem se ve svatém katechismu nedozvěděl, že je ďábel, ani ve snu by mne nenapadlo, že něco takového může být. Jak být , toť jest jiná záležitost. Ale díky katechismu pro mne nějak je. Může pro mne být jen jakýmsi myšlenkovým obsahem bez objektivního základu, ale co je tady v mém vědomí subjektivní a objektivní? Kde je mezi tím nějaká mez?

Výtečně pane Vodičko. Vy jste prostě filosof a to myslím naprosto upřímně. Také mne pronásledovaly a pronásledují všelijaké nápady a vskutku jsem si také jednoho dne řekl, že bych si měl udělat jasno ve všech těch ideách a pomyslech a najít nějakou jistotu. Tu jsem potřeboval najít, abych vůbec ještě mohl něco vážného tvrdit a aby to nebylo jenom takovéto plané rozumování. Hledal jsem tu jistotu ve svatém náboženství a také jsem ji tam v jistém citovém smyslu našel. Jinak bych tady před vámi neseděl jako vysvěcený kněz a věřte mi dojít tady k nějaké jistotě je převelice těžký boj. Rozum mne vedl po jiných

stezkách a dovedl mne až k matematice. Tady bude ta jistota. Tady najdu základ pro jakékoli další rozumné vývody. A nevedlo se mi ani zde nikterak snadno a to již z toho důvodu, že ačkoli je matematika symbolem jasnosti, zapletl jsem se tam do houští nejasností. Kolik nepromyšlených axiomů a zbytečných pojmů a mnoha nedorozuměním. Chvilími mi to připadal jako sen náměsíčníka o luně. Jaksi ji vidí, ale nikdy ne celou a navíc v ní mnohdy vidí nejenom měsíc, ale přímo nějakou bohyni a má takový náměsíčník pochopitelně také pravdu. Ale některé pravdy jsou přeci jenom správnější než jiné a existují doslova nepravdy, jakési přímé protiklady všech více či méně správných pravd, ale i ony nepravdy či lži jsou také pravdivé, alespoň v tom smyslu, že vše co je a my zatím nevíme skoro nic o tom je a vše, je pravdivé a tak jsem došel k pojmu pravda a pravda o sobě a také a to se jistě nebudete podívat právě ve spojení s pravdou k nějakému vědomí, pro něž by byly ony pravdy skutečnými vědomými pravdami, ačkoli jsou na jistých úrovních života také pravdy nevědomé a proto nejsou o nic méně pravdami než ty pravdy vědomé. Vždyť již list tím, že je list, je pravdivý a má svojí pravdu a také ji chce projevit a tu projeví pouze jako list. Co o tom může ovšem vědět, nevíme a také nevíme, co o své pravdě může vědět takový orangutang a co třeba pšeničné zrno?

Shodneme se dozajista, že něco je. Může být někde nějak nic? Neřekl bych a ani jako abstraktní pojem se mi to moc nelíbí, i když jisté použití, spíše metaforické než striktně logické to má. Ono nic by skutečně mohlo existovat a cítíte ten protimluv, po smrti. Vše zanikne. Ani tma ani světlo ani to ani ono nekonečně mnoho ani, které tam nejsou, takže ohromné neomezené nějak, kam se vejde úplně vše a tak by to mohlo jaksi splynout dohromady a první vlastnost, která mne tedy ve spojitosti se vším napadla je neomezenost. Vše se prostě nedá ukončit. Nemůžete si říci tak a tady mám vše. Tady v Bohu anebo tady ve vesmíru, který může vypadat jako koule, za kterou je nic.

Okamžitě tam musíte mít vše. Vše je všude a není tu tedy místa pro nic. Co je to vše, prozatím nevíme. Tušíme, že je neomezené a že je toho asi mnoho. Mnoho, množství, počty a jsem zpět u matematiky. A už teď vám prozradím, že není největšího ani nejmenšího. Tak pane Vodičko a je-li něco neomezené mělo by to být nekonečné jako jsou třeba nekonečná celá čísla.

Jedna, dva, milionu, milion milionů atd. . Napsat se to nedá a již jenom počet písmen, která bychom potřebovali k vypsání všech čísel by měl být větší než počet samotných čísel a to už vůbec nemluvíme o čase, který by to zabralo a který by měl být ještě nekonečnější než počet písmen, která jsme pomýleně chtěli použít k zápisu. Může se to vůbec někdy ukončit? A může to vůbec někdo nějak obsáhnout a to třeba v jednom jediném okamžiku? Za normálních okolností nikdy nebudete mít tolik času, aby jste někdy vůbec někde s tím nekonečnem došli. Má tedy cenu vůbec někde chodit a zabývat se tím? Vždyť nám ale jde o vše a chceme-li si o něm udělat jasno, musíme se o to pokusit. Možná se dočkáme trpkého zklamání a možná také někdo přijde po cestě o zdravý rozum, ale zadarmo se nám žádné jistoty nedostane. Je to dar, ale dar vykoupený lopotou a těžkou dřinou. Co si o tom nekonečnu myslíte vy pane Vodičko? Vidím, že František usnul a přejme mu krásné sny. Vždyť si se mnou protrpěl mnoho takových rozhovorů a nebyl mi neužitečným společníkem. Jen sladce spi Františku.

Pane Bolzano. Nechtějte po mě vysvětlení nekonečna. Já jsem rád, že jsem zvládl matematiku na Gymnáziu a dále jsem s tím moc nechtěl mít. Vždyť co vám k tomu mohu říci? Asi tolik jako kterákoliv farářova kuchařka anebo pohůnek od koní. Možná by vám k tomu řekl více místní farář anebo fyzik z města. Nekonečno asi bude skrývat svoje nekonečno již ve svém označení? Něco, co nedochází konce. Ale pro koho nedochází do konce? Nu nejdříve ho máme nějak ve vědomí my. Vy nebo já. Nekonečno a nějak to neukončeně pro nás je a nadosmrti to

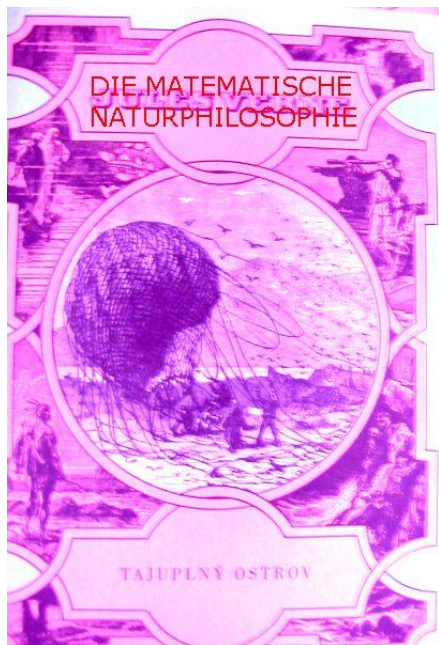
poběží a nikdy to neskončí. Ale protože jsem smrtelní, tak alespoň pro takové běžné vědomí končí nekonečno smrtí svého počtáře. Dopočítal se tam a tam a tady to končí. V čase neomezený a v prostoru neomezený Bůh to může vidět jinak. Ted' to vše je. Nerozvinuto v čase. Ted' . V tomto bodě. Vše je Ted'. Neomezené vše, ale bez rozvoje v čase. Pomalu už nerozumím sám sobě. Tady tomu přestávám rozumět, jak by to mělo a mohlo být?

Já jsem si to pane Vodičko vysvětlil následujícím způsobem a byl to pouhý začátek cesty. Je-li vše pravdivé a je-li alespoň jedna jediná pravda tak vše pravdivé se nějak sestává ze všech možných pravd. Ty všechny nějak neomezeně jsou a kde jinde by to mohlo třeba neomezeně být než v Bohu a to vůbec nehovoříme v jakém Bohu. Každá pravda musí být vědomá jinak přeci není , ale nic je vyplněno vším a tak alespoň pro Boha je nekonečno přehlédnutelné jako celek. Jako něco ,co je prostě skončilo, ačkoli to je celé paradox a při probírání se vši na paradoxy ještě narazíte. Na to se připravte.

Tak a už toho mám právě tak dost. Místo toho, abych využil počasí, které se tady sere už několik dní, tak holt si tady musím fantazírovat. Tak to vidíš Jonáši a Melichare, kam jsem to dopravoval. Nic, dám si hermelín a chleba s máslem a půjdu se znovu podívat na Vesmírnou Odysseiu. Vzal jsem si sebou notebook, ale na internet se nepřipojuji a nic nehledám a nikomu neodpovídám a patrně si snad ani nebudu číst nic z té středoškolské učebnice a asi se vykašlu i na ty rukopisy. Budu chodit ke knihovníkovi Wagnerovi a budu si číst dobrodružné romány. Začnu asi Tajuplným ostrovem: ten jsem sice v mládí přečetl nejméně stokrát ale po sto prvé si to mohu klidně zase přečíst. Uvidíme, co to se mnou udělá. A navíc má zítra přijet Crystall. Konečně někdo při smyslech. Sláva.

...,tak vás pěkně vítám pane Vodičko“, uvítal po vstupu do knihovny Timofeje místní knihovník Wagner.

„No pozdrav Pánbů milý pane Wagnere. Tady vám vracím ty vaše Množiny jinak. Nemám na to najednou náladu. Úplně se mi to zprotivilo. Rozhodl jsem si trochu pročistit hlavu a také se trochu poohlédnout po svém dětství, které mi ta vaše knihovna nesmírně připomíná. Půjdu se podívat po

Tajuplném ostrovu“.

„Vy jste byl asi pane Vodičko takový ten vykulený, patrně menší a patrně trochu silnější chlapec a vůbec nepochybuji o tom, že jste nosil brýle.“

„Tak to jste trefil hřebík na hlavičku. Určitě tady takové exempláře musíte potkávat i dnes?“

„Je těch čtenářů sice rok od roku méně, ale potkávám a jsem rád, že se ještě takoví vůbec najdou, ale nebudu kritizovat naši dobu, ale řeknu vám , že ten internet a počítače jsou úplně na nic. Vždyť ta mládež u toho furt dřepí. Čumí do toho do zblbnutí a užitek z toho není žádný. Pokud to takhle půjde dál, nevidím tu budoucnost příliš růžově. Vyrůstá nám tady generace analfabetů a hotových ztřeštěnců bez jakékoli disciplíny. A jejich

rodiče? Dneska chce být každý mladý. I ty staré baby od nás ze vsi si chodí jako nějaké dvacítky a kouska rozumu v tom není. No nemám pravdu pane Vodičko?“

„Musím s vámi souhlasit. Vždyť přeci provozuji antikvariát. Takže vím jak to chodí. Nám sice ten posraný internet pomáhá dělat kšefty, ale jinak bych ten krám rozmlátil na cimprcampru a brzy hodlám něco takového udělat i se svým mobilem“

„To myslíte ten přenosný telefon. Ano ,taky se pamatuji, že jsem tady měli jednu telefonní budku na návsi a jednu na poště a taky to šlo. Dneska si všichni vyměňují ty informace, ale v podstatě je to celé na hovno. To Verna najdete ve vedlejší místnosti hned vedle dveří“.

Děkuji-a opravdu ho tam Timofej našel. Jednalo se o vydání z padesátých let. Vydalo to Státní nakladatelství dětské literatury. V takové úpravě potom ještě vycházely další verneovky a ve svém dětství si je Timofej četl stále dokola. Země kožešin, Bratři Kipové, Tajemství výpravy Barsacovy. Na kometě, Zmatek nad zmatek, Ledová sfinga, Cesta do středu země. Do měsíce, Robur dobyvatel, Vynález zkázy...Timofej odebral se s Tajuplným ostrovem do muzea, kde se uvelebil v pohodlném křesle a ponořil se do čtení a den byl pro takové počínání přímo jako stvořený. Od rána zase přšlo a Liběchov se pomalu ztrácel pod příkrovem nízké šedivé oblačnosti a vše se slévalo do šedozeleného nálevu.

Timofej četl a četl až se patrně pročetl do podivného snu, z něhož ho vytrhlo zdvořilé leč úporné klepaní na dveře...

Sen je sen a sny mají svoje pravidla, takže Timofej ani nemusel být překvapen , když zaslechl zoufalý výkřik. “Klesáme?“ ,jenž jako ozvěna doprovázela zoufalá odpověď“. Klesáme“, která vyletěla z úst Dr. Rosůlka, jenž se vykláněl přes okraj nevelikého koše horkovzdušného balónu, jenž svým tvarem připomínal

roztrhanou plachtu. V koši zmítajícím se v divokých poryvech děsivé bouře, která nad rovníkovým Pacifikem zuřila již po několik dní a nevypadalo to na to, že by snad polevovala, se nalézal shluk několika zoufalců. Vedle vyděšeného Timofeje tam ještě byli Dr. Kalivoda, Dr. Jahoda, Dr. Rosůlek, Bernard Bolzano a mladý Georg Cantor a také pes Lajka. Všichni prochladlí a promoklí vzduchoplavci najednou pocítili divoké trhnutí jak se zbytky balónu nečekaně a náhle povznesly a několik metrů, což způsobil pád nešťastné Lajky do divokých a zuřivě bijících šedomodrých vln. Dr. Kalivoda ještě zahlédl, jak ubohý pes zmizel ve vodní spoustě, a také se mu zdálo, že tam těsně pod hladinou zahlédl ohromné šedé torpédo a myslí mu jenom prolétlo „žralok“.

Balon ovšem opět počal rychle klesat a zoufalství vzduchoplavců se proměnilo v naprosto odevzdanost osudu a již všichni jenom tupě zírali do zmítajících se vln, kde se měli všichni co nejrychleji utopit. Spodek velikého proutěného koše již zasáhlo několik studených vln, ale při dalším hrozném poryvu víchru ucítili naši vzduchoplavci prudký náraz a všem se najednou zatmělo před očima. Těsně než upadl do mdlob vzpomněl si Dr. Rosůlek na věrnou Lajku a také ještě naposledy zavolal svého věrného přítele-Lajko-Lajko-ale jeho volání zaniklo v burácivé vřavě živelů.

Jako první probral se z mdlob Bolzano. Když se mu podařilo posadit zjistil že se i svými druhy nalézají v nevelké zátoce, kryté z jedné strany masivním vysokým skaliskem. Zátoka mu jaksi připomněla pootevřené račí klepeto. Jeho společníci leželi na různých místech tak jak dopadli po nárazu balonu s oním vysokým masivem a na jeho okrajích také Bolzano zahlédl zbytky lanoví a potrhané balónoviny. Všechno by bylo víceméně v pořádku, i když Bolzano vůbec nechápal, co tady dělá a jak se vůbec ocitl v horkovzdušném balónu, o němž si sice již

v minulosti několikrát četl a jehož jeden exemplář měl také možnost vidět na vlastní oči v pražské Stromovce, ale zaráželo jej , že jak skály tak moře vydají jako namalované, jako by to vše kolem Spíše byla nějaká pohyblivá rytina, kde se sice vlní moře a po zatažené obloze se pohybují raci, ale všechno to vypadalo jako nějaká knižní ilustrace jakoby to vytvořil nějaký Daumière anebo Delacroix a také si říkal, že patrně nebude osobně znát nikoho z dalších trosečníků a jak se ukázalo, měl pravdu, i když všichni ostatní ho znali včetně to sympatického mladého německého nadšence Cantora, který, jak se ukázalo později ,projevoval živý zájem o matematiku, jenž ostatně nechyběl ani u ostatních trosečníků,vyjma Timofeje Vodičky, který se probral jako poslední a první co pocítil,byla teplá krev,která mu tekla z roztrženého obočí .Když trošinku pohnul hlavou,zjistil, že nad ním klečí Karel Jahoda,který také dal hned všem ostatním vědět,že Vodička je naživu.

Všichni se tedy znali, ale Cantor znal vlastně jenom Bolzana a to prý ještě pouze z doslechu a z četby jeho vlastního životopisu. Cantor také brzy pochopil, že ti čtyři podivínové Rosůlek, Kalivoda,Vodička a Jahoda se již kdysi museli potkat, ale stejně vypadali překvapeně a všichni se podívovali nad to podivnou situací,v níž se ocitli a Rosůlek potom pravil, že mu všechno nějak připomíná Tajuplný ostrov, který Bolzanovi nic neříkal, ale Cantora to živě zaujalo, neboť patřil po celý život k nadšeným čtenářům verneovek a při svém pobytu v sanatoriu pro duševně choré jich mnoho několikrát přečetl, takže je znal skoro všechny nazpaměť a navíc je všechny četl ve francouzské originálu,takže onomu českému Tajuplný ostrov příliš nerozuměl, ale Bolzano mu to přeložil a vůbec se ukázalo, že všichni můžou být rádi, že tam s nimi je, protože Cantorovy znalosti ruštiny a angličtiny byly nepatrné. Německy sice mluvil docela dobře Dr. Kalivoda, ale přece ji neovládal tak skvěle jako Bolzano. No společnou řeč sice našli , ale pořád jim nedocházelo

co tady k čertu pohledávají. Bouře sice polevila, ale všichni byli promáčení na kost a také dost potlučení a dohromady vypadali jako banda potulných žebráků.

Tak jim nezbylo nic jiného než aby se trochu porozhlédli po zátocce, zda-li tam nenajdou nějaké provizorní přístřeší. Jahoda všem stále dokola opakoval, že by brzy měli narazit na komín a měl na mysli shluk ohromných balvanů nakupených a zapřených o sebe tak šťastně, že pokud by naši trosečníci skutečně takový komín objevili, měli by po starostech, jenomže nic takového nebylo v dohledu. Ale přeci jenom měli trochu štěstí, neboť při ohledávání skalního masívu uzavírajícího zátoku jako nějakou past našli malou průrvu, kterou se dalo protáhnout do malé jeskyně, kde našli hromadu lidských kostí poházených kolem velikého ohniště. „JEŽÍŠI KRISTE „, zvolal Rosůlek, „ kanibalové je to poslední, co bychom tady ještě potřebovali.“ Každopádně fakt vybělených a polámaných kostí se nadal odestát. Vodička mezi nimi zašmátral a jen tak namátkou vytáhl jednu zlomenou holenní kost“. Tak to vypadá jako by z ní někdo vysál morek. To je skutečně morbidní, ale co naplat, teď se musíme zamyslet nad ohněm. Pokud se nepletu tak námořník Pencroft našel v kapse jednu sirku. Ovšem v té době se dělaly takové sirky, že jimi šlo škrtnout třeba o podrážku a hlavička vzplála. Pochybuji, že by se nám to z dnešní sirkou podařilo také“, a podíval se zpytavě nejdříve na Cantora a poté na Bolzana.

Bolzano smutně zavrtěl hlavou a sdělil spolutrpicím, že nikdy nekouřil dýmku ani fajfku. Cantor se začal prohledávat, neboť jakožto studentovi mu nebyly takové kratochvíle neznámé a vskutku našel v náprsní kapsičce své elegantní vesty jednu sirku,

Dr. Kalivoda ji od něj opatrně odebral. Všichni dali hlavy dohromady a chvíli na ni upřeně zírali jako na nějaký

zázrak. Tak snad zírali apoštolové na vlnách Genezaretského jezera na Mistra přicházejícího po hladině. „Petře pojď“, a Petr vykročil z loďky a vydal se za Ježíšem, ale v půli cesty se málem utopil. V loďce se musel chvíli naklánět přes okraj, aby se sebe dostal všechnu vodu. „Mistře sníme či bdíme?“

Na tom by se asi nedokázali naši přátelé shodnout, přestože sirka v ruce Dr. Kalivody vypadala poměrně věrohodně a dokonce na rozdíl od okolí ani nevypadal jako by vypadla z nějaké rytiny. Stejný postřeh jaký učinil Bolzano po svém probrání z mdlob učinili i ostatní. Krajina kolem vypadala jako knižní ilustrace ze starého vydání nějaké Verneovky. Ale chlad a hlad pociťovali navýsost reálný a jeden vrhal pohled na druhého a skrývala se v těch pohledech otázka-kdo se pokusí škrtnout.

Nakonec se k tomu odhodlal Timofej. „Podejte mi tu zápalku doktore Kalivodo, já to zkusím. Zírat na to donekonečna by nám bylo prd platné. Buď anebo“. Vzal sirku škrtnul ji o skálu---a byl vytržen ze snu opětovným zaklepáním. „Dále“, vyzval neodbytného návštěvníka a když se otevřely dveře, nevěřil Timofej Vodička svým očím, neboť v nich stál Georg Cantor v pěkném pánském saku byla také vidět pěkná pánská vesta, „Dobrý den. Hledám paní Veightovou?“

Jen se prosím posaďte“, vyzval Timofej návštěvníka. „Paní Veightová brzy přijde. Tak si u nás zatím odložte a dovolte mi, abych se představil. Jmenuji se Timofej Vodička, jsem spisovatel a překladatel a patrně máme oba společný cíl naší cesty?“

Cantor se také představil a podivil se nad tím společným cílem. „Ale to se moc nepodivujte pane, vidím vám na očích, že jste si musel alespoň dvacetkrát přečíst Tajuplný ostrov, pardon Paradoxy nekonečna a že jste se tady přijel porozhlédnout, ale

pochybuji, že tady něco užitečného a podnětného naleznete. Nu budete mít dost času, aby jste to pochopil“

Cantor vypadal zmateně a velice se podívoval té řeči“. Jak můžete pane tvrdit něco takového. Vždyť my se přeci vůbec neznáme, ale prosím, jsem tady na návštěvě a nechci vyvolávat nějaké rozepře.“

„A to bych vám pane také ani neradil. Nu já již budu muset jít a vy tady klidně počkejte na paní Veightovou. Pokud ji potkám, tak ji o vás řeknu“

A opětovné klepání tentokrát probudilo Timofeje Vodičku snad již doopravdy a když konečně otevřel oči, uviděl před sebou stát svoji Crystall.

Vyskočil z křesla a přímo se na ni vrhl a začal ji vášnivě objímat a vykřikoval přitom Crystall,

Crystall, Crystall

Ta jenom zmateně odpovídala“Timofeji neblázni, neblázni, vždyť mne celou rozcucháš. No tak Time“, ale nakonec se zcela poddala Timofejovu oběti a zvrátila hlavu nazad a oči se ji mírně zamžila a nechal se líbat ve výstřihu a také pocítila Timofejovu pevnou ruku v rozkroku a projela ji slastná vlna a tak se co nejrychleji odvlínil do pensionu starosty Podkovy...a protože

Timofej Vodička měl už takový nešvar převádět si své zážitky do svých povídek, musela se v jedné z nich také objevit i jeho přítelkyně. Děj se odehrával v Liběchově, ačkoli by ho Timofej nejraději umístil do Francie 18 století, protože původně zamýšlel tuto kratochvíli nazvat Donatien Alphons markýz de Sade.

Byl moc rád, že za ním Crystall přijela a že má vůbec někoho komu může důvěřovat a s kým se také může setskramentsky divoce pomilovat, když takové setsakramentsky divoké pomilování je vlastně setsakramentsky náročný tělocvik a není divu, že při takové gymnastice sem tam někdo zkolabuje a při tom co vyváděl Timofej s Crystall by k takovému konci nebylo daleko.

Timofej se na druhý den odpoledne rozloučil s Crystall. Ukázal ji muzeum prošel se s ní do březového háje ,z čehož ovšem Crystall moc nadšená nebyla,ale chtěla Timofejovi udělat radost a tak se to celé obešlo bez zbytečných řečí a také si pěkně v klidu vyposlechla všechny ty zmatky, které se Timofejovi honily hlavou a jenom doufala,že to přejde jako mnohé jiné podobné případy, které si s tím musel zažít.

Timofej si povídku zapsal ještě téhož večera po Crystallině odjezdu..a nezapomínej Karle Jahodo, že si stále čteš můj deník a nikoli výplody nějakého třetího vypravěče. To jen tak na okraj a raději ti před samotnou povídkou předešlu něco jako předmluvu, která ovšem bude tak třikrát delší než samotná povídka. Jen si představ, že jsi dostal za domácí úkol od nějaké potrhle češtinářky toto-do rána mi Karle Jahodo napíšeš slohovou práci na téma Býk připuštěný k jalovici anebo to může být o jelenech v říji anebo by to mohla být erotická povídka z hřebčince,což už je přeci jenom slibnější, neboť vedle hřebců by tam mohl být starý chromý závodník, pochopitelně vyšinutý a mladá jezdka, pochopitelně naprosto naivní,ale Býk není naiva a příliš se s tím nepáře, takže o čem bys měl vlastně psát a

tak by si asi udělal totéž a pustil by ses do rozvleklé úvahy o ženách, abys tím také tak trochu zamaskoval zvrhlost latentně přítomnou v každé souloži-lidské-U zvířat to bude asi přirozené a bez zbytečných komplikací v podobě všelijakých fantazií a motorových pil a řetězů a klepáčků na maso a latexových kombinéz a umělých pyjů a řitních a jiných otvorů. Leč lidé a řekl bych že většina alespoň v utajených snech nalézají potěšení právě v takových podivnostech dobrým průvodcem po této oblasti nemůže být nikdo jiný než náš Donatien Alphons, kterého jsem tady ještě naštěstí v Liběchově nepotkal a pokud by se to stalo, tak by to byla pěkná mela. Ale můžeme se na to třeba něco vymyslet a domyslet takovou historku až do zdárného konce končícího smrtí všech účastníků velkolepé orgie odehravší se zde na statku starosty Podkovy. Policie po příjezdu na místo děsivého zločinu našla mrtvého Podkovu na dvorku s hlavou na špalku. Nesmí chybět sekyrka trčící ze zátylku a kaluže krve jsou samozřejmostí. Zvláštním případem vyšetřovateli Jahodovi, že starostovi trčely ze zadku hrábě. Ale to byl teprve začátek vši hrůzy, kterou zde po sobě zanechal zvrácený francouzský turista z 18 století---a tak by to mohlo pokračovat v nejlepším duchu francouzské rokokově erotické hrůzy, ale nemusím přeci udělat ze všeho porno“, pomyslel si Timofej a znechuceně zaklapnul notebook a vrhl přitom na ten nevinný výkonný stroj pohled, jako by snad právě on za něco mohl a jak už to bývá a jak už to v životě chodí-obětní beránek je vždy po ruce-a Timofej se obořil na svůj malý bílý počítač“.A ty už mi taky raději nic neříkej.Vždyť je to hrůza s těmi počítači. Kam vlezeš, tam o to zakopneš a na ulicích už člověk sem tam pomalu potkává roboty. Jo roboty kamaráde. Copak jsi to ještě nikdy neviděl ty lidi s naslouchátkem za uchem, kteří chodí po ulici a vypadají jako lunatici, co trpí samomluvou, ale oni pouze telefonují.A ty mládence se sluchátky ,kteří vypadají jako ufoňáci a každý musí mít ten chytrý telefon a tohle to je kamaráde jenom

začátek.To ti povídám,že za takových sto dvě stě let budou lidi zavřený v klecích a budou se na ně chodit dívat ty chytré čipové opice a malé notebooky s velkými notebooky a budou se přitom držet za ruce a koukat se na ty dvounožce s tupými a prázdnými pohledy.Vždyť ta snadnost ,s níž se na tom píše, vede k tomu, že si každý napíše nějakou blbost a už to považuje za něco světového a malá děcka už pomalu neumějí pořádně psát...

3.6.2013

Tak dnes jsem byl pevně rozhodnut strávit větší část dne v muzeu a hotovil jsem se tam rozjímat o všem, ale jaksi se všechno doslova podělalo. Ještě dopoledne jsem tam trčel a popadla mne duch boží moudrosti, takže jsem si začal psát takovou malou úvahu o spojitosti...Ať už vyrazíte kterýmkoli směrem, vždy narazíte na dvě překážky. Prostor a čas. Nu a to vás potom napadají podivné věci jako například je-li prostor skutečně spojitý a je-li tomu tak i s časem. Je-li prostor a mám na mysli náš fyzikální prostor spojitý v Bolzanově smyslu, potom není místa kam si nedalo umístit další místo.Do sebemenšího místa by se mělo dát umístit mnoha dalších míst a tak dále a tak dále a do sebemenšího časového intervalu by se mělo vejít ještě bezpočet dalších menších a menších intervalů .Takový prostor byl prost děr a švů a trhlin a nebylo místa, kde by nebylo místo. Jistěže z fyzikálního hlediska narážíme na různá tvrzení, že musí existovat nějaký nejmenší rozměr a nějaký nejmenší možný časový interval a také se občas můžete dočíst ,že mikroskopické „partikule“, které vlastně nejsou partikulami, ale bůhví čím vlastně pořádně ani na žádném místě nejsou a tak můžou dokonce být současně na dvou místech současně a tak podobně a tak podobně.Nikdo nepopírá, že se ta havěť chová podivně-přímo probabilisticky-a co dál . Co je za tím nejmenším možným prostorovým rozměrem.Nic, anebo jsou to trhliny jinač do jiného rozměru? Ale opusťme raději

naše tři rozměry, které nás stejně nikam nepřivedou ať už si to zakřivujeme jakkoli a ať už se to třeba nafukuje či vyfukuje a ať už se to dokonce začalo nafukovat nad jakoukoli rozumnou mez a zamířilo to do nekonečna a zamířilo-li to tam, tak už to tam vlastně je a vlastně je úplně jedno ,jestli tomu nafukování podkládáme nějaký začátek.Ten je nepodstatný,jako by nikdy nebyl a podívat se ještě navíc tomu odkud se vzala „energie „nafukování je také zbytečné, protože už teď je vlastně rozfouknutá po celém nekonečnu a její hodnota je rovna nule.takže zákon zachování energie ,ať už si pod tím představujeme cokoli –třeba tu schopnost konat práci-a pod prací si představujeme třeba dřevorubce podřezávajícího strom anebo chovance polepšovny čistícího posranou záchodovou mísu zubním kartáčkem, což se děje za účasti starších učitelů jako se to dělo vídeňským židům, kteří takto čistili svými zubními kartáčky vídeňské dlažební kostky-platí. Co se už může ztratit ze všeho-leda tak nic a to se nám také ztratilo .Ale ono vše nebude beztvarým monstrem zmateně se převalujícím své nepřehledné spousty jako se převalují tlusté ženy na spoustách písečných zrn na vypečených řeckých plážích, do nichž nemilosrdně vypaluje slunce svůj žhavý podpis a po tučných pásech tuku stékají slané kapky potu. A zase se jedna převalila a rozvlnilo se ji celé tělo včetně hýždí a mohutných povislých prsou a udělala to tak nešikovně, že pravou nohou převrhla plechovku s pomerančovou šťávou,která se rozlila na sousedčinu žlutou deku. Část lepkavého a zteplalého džusu se ovšem rychle vpila do písku, ale zbytek tekutiny se rozlil do oranžového neurčita.“Ale vy jste kráva paní zaslechl tlustý ženský válec , jenž způsobil tu pohromu a i tady vidíme, že v převalujících se spoustách vládnou nějaké pravidelnosti,vztahy ,neřku-li přímo struktura a pokud skočíte do všeho z roztaženými rukama a nohama ,náhle začnete narážet do proměnlivých útvarů.Hle tady jsou konečné množiny

a tady množiny uspořádaných dvojic a nechybí tady ani různé husté množiny v Timofejově smyslu a také množiny diskrétní

-DISKRÉTNÍ A HUSTÉ MNOŽINY-COPAK TO VLASTNĚ MŮŽE BÝT,ŘEKL SI PŘEDEVCÍREM TIMOFEJ A VOLNÁ DEFINICE BY MOHLA V JEHO POJETÍ VYPADAT TAKTO-diskrétní množina obsahuje konečný počet prvků-hustá množina nekonečně mnoho prvků, ale i taková může se stát množinou diskrétní existuje-li v takové tzv. husté množině alespoň jedno takové MÍSTO , kolem něhož existuje prostor, byť by byl sebemenší, ale o konečném rozměru ,v němž se kromě prvku x této tzv.husté množiny již nenalézá žádný jiný prvek této množiny-a Timofej si musel přiznat,že vytváření koncízních matematických definic není snadnou záležitostí. Vždyť ,co je to Prostor a místo a vzdálenost? Tady se nalézáme v oblasti teorie míry. Tady si musíme vytvořit pojem prostoru a také místa a také vzdálenosti a úplně nejlepší by bylo obejít se bez centimetrů a jiných geometrických a fyzikálních představ. Je možné zavést pojem prostoru, aniž bychom k tomu potřebovali geometrický názor.Pokud ano, tak s místem a vzdáleností idealit to už bude hračka????????

A tady mne vyrušilo hlasité klepání na dveře. Vstoupil Wagner a velice se omlouval a zároveň zvědavě pokukoval po mém sešitu a určitě tam musel zahlédnou několik M a N a nejedno x a mohl si pomyslet-hle učenec zachycen při tvůrčím vzmachu.“Mám pro vás dopis pane Vodičko. Je to z Prahy a podle zpáteční adresy vám píše nějaký Dr.Jahoda z Matematického ústavu Karlovy Univerzity.“

„Tak to vám pane Wagner mockrát děkuji a opravdu jste nemusel letět hned sem, vždyť stačilo zavolat“.

„No to jsem také zkoušel“ ,a knihovník Wagner se zarazil. To právě zahlédl rozšlapaný Timofejův mobilní telefon, který ležel

pod židlí, ale vzhledem k jeho stavu si ani ten největší optimista nemohl pomyslet, že tam zapadl jen tak náhodou“, a vy jste mi to nebral. Nu už vás raději nebudu vyrušovat a přeji vám pěkný zbytek dne. Nashledanou.“

„NASHEDANOU“ pravil Timofej a rozřezal obálku a říkal si při tom, že to už se musí asi dít něco zásadního, když mu Karel napsal, neboť daleko jednodušší by přeci bylo poslat tzv.e-mail, neboli elektronickou zprávu prostřednictvím tzv. internetu...ještě, když vytahoval několik přeložených dopisních papírů ze špatně rozřezané obálky, takže se mu jich několik hned rozpadlo, jak se mu je podařilo šikovně přeříznout i s obálkou a navíc na ně dopadlo také pár kapek krve z malého čerstvého říznutí na levém ukazováčku, zaslechl jak mu jeho tzv. vnitřní hlas opakuje jako kolovrátek –internet, internet, ale to přestalo, jakmile se začel do úvodního odstavce Jahodova dopisu.

V PRAZE....

TIMOFEJI

Doktor Kalivoda je po smrti. Včera večer náhle zemřel...

TAK to byl obsah jednoho listu. Další dvě půlky, popsané z obou stran , obsahovaly následující.

TAK a toto ti píše o několik hodin později. O Kalivodově smrti mne dnes zpravil Rosůlek a není to také nic než rosolovitá bezcharakterní kaše, kterou jest nejlépe co nejrychleji spláchnout do hajzlu, nechceš-li se zaneřádit příbytek a duši. Představ si s čím ten smrad přišel. Nejdříve mi řekl několik podrobností o okolnostech skonu našeho učitele a v tomto případě byl osud Kalivodovi vyloženě příznivě nakloněn. V pozdních večerních hodinách jej našla jeho paní s hlavou

v rozepsaném rukopisu jeho stěžejního vědeckého odkazu , který se měl jmenovat Množina. Přivolaný lékař konstatoval náhlou mozkovou příhodu, mrtvici. Zkrátka Kalivodu kleplo a bylo to. Mnozí končívají hůře, neboť v jejich případě nebylo ono klepnutí dostatečně silné k rychlému odstranění z provozu a takoví jedinci stávají se prokletím pro své příbuzné, pokud to ovšem bezcharakterní lumpové Rosůlkova rozměru, kteří bez mrknutí oka odlifrují milého tatínka a dědečka a strýce někam do odlehlého sanatoria-budiž ti země lehká tatínku,kde takoví nešťastníci bloumají mezi životem a smrtí v mrákotném rozpoložení . Nu snad jsou dokonce šťastní přijdou-li také o paměť a žijí-li ve stavu zvířecké nevědomosti, kterou jsou navštívení mnozí,a niž by ovšem utrpěli nějakou mozkovou příhodu, ale v jejich případě se jedná o tzv. přirozené rozpoložení ducha, který se jaksi zapomněl dostavit.

TAKŽE DÁLE O ROSŮLKOVĚ , neboť KALIVODA je prozatím vyřízená veličina, ale ať si ten hajzl nemyslí, že mu to všechno jen tak projde.Nenašel bys mezi pozůstalými oddanějšího přítele nad Rosůlka. Ještě celé dnešní dopoledne se to slizké cosi ovíjelo v Lipencích kolem nebohé paní Kalivodové a vyzvídala a předstíralo tu nejupřímnější soustrast a podávalo pomocnou ruku a cenné rady. Podle skutků poznáte jich a také podle jejich prasečích rypáků a páchnoucích lží a tady by Ježíši nepomohlo tisíc zaříkání a stejně by to stádo démonů proměněných v prasata z Rosůlka nevyběhlo a nevyběhlo.

PROČ TEN SPĚCH A TA NÁHLÁ LÍTOST. Ty slzy v oku. Kvůli Množině a také kvůli jiným rukopisům. JISTĚŽE JAKOŽTO KALIVODŮV ASISTENT musel velmi dobře vědět na čem jeho šéf pracuje a patrně také ví , o čem je Množina-všimni si nikoli Množiny, ale MNOŽINA-NENÍ TO PODIVNÉ-MNOŽINA, ale zpět k ROSŮLKOVĚ. Je průhledný přes veškerý kal a močůvku , jichž je pln od pat až po špičku temene-chce se zmocnit

MNOŽINY anebo alespoň některých doprovodných prací a jistě by si na tom rád přihrál tu svoji smrdutou polívčičku.

JENOMŽE to ještě Rosůlek neví ,odkázal Kalivoda všechny své písennosti našemu ústavu.Pochopitelně, že autorská práva a ty věci kolem přecházejí na jeho ženu, ale tady nejde o peníze....